

Latweeschu Awises.

59. gada-gahjums.

Nr. 38.

Trefschdeenā, 17. (29.) Septemberi.

1880.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Hasenpöth, Kurland. — Ekspedizija Besthorn kga grahmatu-bohdē Jelgawā.

Rahditajs: No eelšsemehm. No ahrsemehm. Wisjamatahs siinas. Brihwibas-swehtki Leepaja. Schkiršchanahs zc. Sludinashanas.

No eelšsemehm.

Behterburga. Ir gan behdigi, dširdoht, ka weenumehr zelahs zenas par wiswaijadšigakajahm ehdamahm leetahm, un pahrdohmajohht, kahds pohstis un kahdi gruhtumi zaur to zelahs semalajahm eedšihwotaju kahrtahm, kuras leelās pilsehtās tā-kā-tā jau apšpeestas. Preešch kahdahm deenahm maišes-pahrdeweji Behterburgā pa-augštinajuschī zenas no 3½ us 4 kap. Tas notizis tamdeht, ka zenas par milteem leelee tirtogtaji pa-augštinajuschī par 12 proz. Tapehž nu ših-tirtogtaji no sawas pufes nodohmajohht, sawas maišes-pahrdohstahs par 1 mahrz. rupjas rudsu maišes nemt 5 kapeikas! — Ta buhtu zena, kahda nekad wehl naw peedšihwota! — **Zif weeglyprahrtigi naudas leetas** Kreewijā laudis wehl mehds buht, to redsam is tam, ka daudsi gadu no gada kawejahs isnemt sawus prehmiju-biletu winnestus is walšis bankas, jebšchu gan šchi il gadus wirus us tam atgahdina, ne-isnemto winnestu listes isfludinadama. Tā is winnestu listes no prehmiju-biletu 2. aisnehmuma, kura ari „Nig. Börs. u. Hand. Ztgai“ Nr. 210. lihdsdohta, redsams, ka no šcha aisnehmuma winnestem lihds 15. Augustam šch. g. wehl palikuschi ne-isnemti 371 winnestis. Wiaw starpā ir 340 winnesti pa 500 rubl., 14 win. pa 1000 rubl., 9 win. pa 5000 rubl., 3 win. pa 8000 rubl., 4 win. pa 10 tuhšt. rubl., un 1 winnestis pa 200 tuhšt. rubl. leelumā. Wiaw winnestu summa, kas us tahdu wihi gul bes augteem, istaisa 493 tuhšt. rubl. — **Kreewijas walšis parahdi** pehž finans-ministerijas sludinajumeem buhs 1. Janwari 1881. gadā šchahdi: 84 milj. 495 tuhšt. Holandeeschu gulšchu, 113 milj. 28 tuhšt. 20 mahrz. sterlinu, 563 milj. 804 tuhšt. franku un 1,905 milj. 522 tuhšt. 98 rubl., jeb pret 1. Janwari 1880. g. masat par: 2 milj. 12 tuhšt. gulšchu, 732 tuhšt. 580 mahrz. sterlinu, 1 milj. 427 tuhšt. franku un 133 milj. 819 tuhšt. 379 rubl. Bes tam pehn 1. Augustā bij pawifam 716 milj. 515 tuhšt. 125 rubl. kredit-bitetes; šhogad turpre-tim til 386 milj. rublu. Tā tad redsams, kad Kreewijas parahdi labu teesu gahjuschi masumā. — „**Birsch. Westn.**“ apleezina, ka pehdejās 2 nedelās 800 tuhšt. pušimperialu tilušchi iswesti us Berlini; uspirzeja efoht Wahzijas walšis-banka. Efoht jastrahda tam preti. — **Konstantinopeles awise** „Byzantis“ raksta, ka muhsu suhtnis pee Turku waldbas drihsumā braušchoht us Liwadiju, lai Keisara Majestetei personigi pasneegtu siinas par wispahrigahm buhschannahm Balkana pušfalā. Tamdeht ari muhsu suhtnis ilgi farunajees ar Abedinu Pašchā. — **Leibmedikus, geheimrahts Botkins**, aisbrauzis us Liwadiju. — **Jauvais tautas-apgaismoschanas ministeris**, ka redsams, grib ruhpetees par wisahm tautas-apgaismoschanas eestahdehm; tadeht tad ari wisas Wahzu un Schihdu koloniju škohlas Deenwidus-Kreewijā nodohstas tautas-apgaismoschanas ministerijas pahrluhzibai, us swescho tizibu departementa pahrwaldneeka preešchā zelšchanu. — **Domehnu ministerijā** efoht isstrahdahs preešchlikums par to, ka mešchi buhtu pasargajami no isnihzinashanas. — **Keisariskais lugis** „Liwadija“, kuresch pahraal par 2 miljoneem rublu mafsā, un kuru Anglijā buhweja pehž admirala Popowa sistemas, ne-efohht wis tā ideweēs, kā waijadsejis, un kā bijis aprehknahts. Maschine ir lohti špehžiga (winai ir 10 tuhšt. sirgu špehki); tomehr lugis nepaspehž wis eet 14 mesglus stundā, kā gribeja, bet til 7 mesglus ween.

Jelgawa. Latweeschu draugu beedriba ir islaidusi sawas pehnahs gada-sapulzes protokolu, un lihds ar to beedreem peesuhitijust direktoru misiwu. Misiwā beedri teel luhgti, lai apšpreestu gada laika isnahkofchahs grahmatas, lai gahdatu par labu lasišchanas-grah-

matu isdohšchanu un pasinotu par darbā esofšcheem raksteem. Beidsohht teel siinas darihts, ka Latweeschu wahrdnize tagad abās dakās gatawa, un ka nahkofchā gada-sapulze buhschoht 4. Dezemberi — Rihgā. Par beedreem ir usdewuschees 8 kandidati: 7 is Bidsemes un 1 is Kursemes. — **Ari Jelgawas pilsehtas-dohme** sawā sehdeschana, 21. Augustā, nodarbojajs ar walodas jautajumu. Nolasija waldošchā senata ukasu Kursemes gubernatora kgam, pehž ka Jelgawas pilsehtas-dohmes suhdšiba par to, ka gubernatora kgs ar pilsehtas-dohmi farakstahs Kreewu walodā, pawifam teel atraidita, un nu dohme weenbalsigi nospreeda: pilsehtas-waldei doht pilwaru, eet pee Keisara Majestetes schelotees zaur luhgšchanas-rakstu komisiju. — **Jelgawas Latweeschu beedriba**, kā dširdams, isrihloshoht zetortdeen, 2. Oktoberi, kā pirmajā Miketu-tirgus deenā, teateri un balli. Israhdišchoht pirmo reisi skatu-lugu „Mehrneeks“, sem Breschinskij kga wadischanas. — No teem diwi isrihlojumeem, 26. un 30. Augustā, beedribai atlikuschees 1232 rubki.

No Jelgawas schigada Mahru-tirgus jafaka, ka bij gan schkidris. Zetortdeen wehl zif-nezil wareja nomaniht, ka wairak kufstajahs, nekā katru zitu deen, bet peektdeen nebij nekā lo cewehroht. — **Kweeschu** pirzeju zetortdeen bij no Rihgas un ziturenes fabraukuschī deewšgan, un pahrdeweju papilnam, tā ka winu klubis bij kā peebahstis; zenas bij — kā par kuru prezi — no 4 lihds 5 rubl., rudsi lihds 3 rubl. 50 kap.; salihgtis tika laba teesa labibas. — No jauna schoreis nekās nebij peegadijeēs, tilai tee jau sen redsetee andelmani ar saweem daschadeem krikumeem, kā bildehm, bleka trauleem, širdšineem, stabulitehm, wellinu-speedeji ar sawahm paregu-zedelem u. t. t. Ari kohka-sirgu dihiditaji — diwi gabali bij eegadijuscheēs, pee kureem behrni, un ari daschi pee-auguschēe, leekahs, kahdas kapeikas peemakfadami, few rinki greešchoht galwas reibinaht. Laiks bija tahds leetains, bet wareja istikt gan; — zeresim, ka Miketu-tirgus buhs labaks C. M.

Lihw-Behrse. Cewehroht sch. g. Lihw-Behrse šwinetohs brihwestibas-swehtklus, Rihgas Wahzu awise spreesch tā: Lai par brihwestibas-swehtkeem, kas tagad tohp šwineti, katris dohmā kā grib, bet par issteem tautas-swehtkeem winus jau tamdeht newarohht nosaukt, ka šchee swehtki pa leelakai datai efoht tilai preešch turigakeem faimneekem, bet ne wis preešch kalpu laudihm, kam naw eespehjamis is-tehrehht daudis naudas preešch teatereem, ballehm, gohda-maltitehm u. t. j. pr. Zaur tam geawa jeb plaifma starp faimneeku- un kalpu kahrtu tohpohht arween leelaka. Schini siinā efoht gohdam japeemin Lihw-Behrses brihwestibas-swehtki, kuras efoht faimneeki un lungs isrihlojuschi preešch kalpeem, kas tapuschī jo labi pazeenati. Swehtku-runu, kura peemineja wezohs gruhtohs un tagadejohs weeglakohs laikus, turejis kahds faimneeks. „Augustas laimes“ issaufuschī Keisara Majestetei, zeen. Kursemes gubernatoram, Loris-Melikowam, Firk'sa baronam un strahdneeku kahrtai. — Swehtki efoht bijuschī jo jauki un kahrtigi.

Lai nu gan pee pilsehtās šwineteem smuleem un dahrgeem swehtkeem kalpu kautini mas peedaliseēs, tad tomehr mums schleek, ka pee swehtkeem un preekeem, kas us semehm teel isrihloti, warehs peedali-tees un peedalahs — ari kalpu kahrtai. Buhtu janoschello, ja tas tā nebuhtu. Gan sinam, ka turiba, isglihtiba u. t. j. pr. weenas un tahs paschas tautas lohzeklus pee šapulzehm, weesibahm un fadšihwē wisur mehds schkirt weenus no ohtreem, tad tomehr nebuhtu labi, kad „tautas-swehtkōs“, kur bagatee smalkōs preekōs lihgsmojahs, teem, kas to ne-eespehž, waijadsetu sawu laiku pakaweht pee krogu-preekeem.

Ji Leel-Behrses. Labu laizinu dšihwojahm klusā meerā, ne-trauzeti ne no kahdahm šahdšibahm, neds no kahdeem ziteem breešmi-

geu usbrukumeem. Te isfirdahm, la Leel-Behrsjes Wella-krohd sineelam, lam jau pawafar diwi firus nosaga, nakti us 19. Augustu, tas ir tad, kad Jaunpilē gada-tirgus fahlahs, ir diwi labalahs gohwis no flaka issagtas. Us kurenī nu lai dohdahs pehdas dsiht? Saglim weens zefsch, un mekletajam dauts zetu! Par laimi krohdsineels dewees wispirms us Felgamu. Un teescham, sagti ari bij us Felgamu gohwis noweduschī un kahdam flakterim par lehtu maksu pahrdewuschī. Krohdsineels, tillihds eebranzis, gahjis us „flahrneem“, kur ari, polizejai peepalihdsiht, fawas gohwis dabujis. Lohti wehlejam buhtu, kad iklatriis faimneels, lam deenestneeki un eedshwneeki, la ari lauku- un pilsehthu polizejas, zeeti us tam luhlotu, la par naktim neweens schurtur aplahrt neblanditohs, bet fawu deenas-darbu beidhs, meerigi pee dufas eetu, jo tad dasch nedarbs netaptu paftrahdahts.

Seedons.

No Schwitenes. Breefsch peezeem gadeem atpatal man gadijahs zeen. lasitajeem pawehstih par Schwitenes skohlas pahrbuhwi, par turenes fwehtkeem un par to peepalihdsibu, kas no zeen. grehfenes un no winas dehla, jaunā Schwitenes grahfa, tika sneegta, ne ween pee skohlas pahrbuhwes, bet ari pee skohlas kapitala nogrunteshanas. Pehz tam, kad Schwitenes jaunais grahfs bij par Bauklas kirspehles skohlu inspektoru eezelts, winsch Schwitenes skohlu ar wajjadfigo inventarijumu apdahwinajis. Gan wiseem skohlotajeem, kuru skohlas winsch rewideereja, un ikweenam, lam ar winu darishanas bij, buhs grahfa Anrep-Elmpta mihligais waigs, wina laipnā runa dshwā peemina, — un nu, ta tik ari ir muhsu weenigā peemina no wina, jo grahfs Joses Anrep-Elmpts ir, la wina dsili apbehdinata mahte wehstija, pehz grehtas flimibas, fawā 37. dshwes-gadā, Wihne miris. Zeribas pilnais grahfs, lam jau tik agri bij ustizeti daschadi augsti amati, ir Deewa preefschā. Schwitene zereja reis stahweht sem wina pahrwaldibas, un nu wisa zeriba tik ahtri isnihinata. Wisi tee, lam nelgrahfs palihdsibu sneedsa, wisi tee gan ar skumju pilnu sirdi scho behdu wehsti fawems, jo ikweenam, kas pee wina nahja, winsch sinaja ar derigu padohmu un wajjadfigu palihdsibu klahst stahweht. Bet Deews winam tilai ihfu laiku bij nowehlejis schahdu mihlestibu feht. Meers wina truhdeem!

J. R.

No Walles. „J. St.“ lgs sino un schehlojahs par to, la fwehtdeenās laudis beeschi ween strahdajoh, un dasch ne-eewehrojoht, la fwehtdeena ir dufeshanas-deena, kas ir fwehtijama Deewam par gohdu.

Jf Saulas apgabala. Buhtu jadohmā, la ar skohlu un rohzbias wairoschanohs ari tikumi wairotohs, bet tā tas deemschehl muhsu pufē naw. Gan sinams, wisur, kur gaisma, tur ari ehna, bet kahdi nedarbi tagad pee mums noteek, par tahdeem tilai senal no ziturenes ar schaufschalahm dsirdejahm. Scha gada eefahlumā sinoju par laupishanu un sleplawibu Saulas meschafunga tuwumā, tagad atkal jastno par tahdeem pat, jeb tamlihdfigeem notikumeem. Triju nedefu laikā ir diweem muhsu meschafuleschu faimneekem leeli schuhni ar zeenu — la jadohmā — zaur skaugeem jeb atreebejeem nodedsinati, zaur ko wineem pee scha gada lohpu-baribas knapuma nepeezeeschama flahde padarita. Pat swehrs swehram kaunuma nedara, ja pascham zaur to labums ne-atlez, bet zilweki pee mums to jau fahst dariht. Kā dohmā, tad schi leeta stahw faharā ar isgahjuschahs seemas sleplawibu.

Dhtris notikums wareja wehl breefmigaks tapt, ja Deews nebuhtu schehligs bijis. 19. Augustā sch. g., paschā walarā, brauzis Jaun-Saulas R. R. faimneels no Bez-Saulas sudmalahm ar miltu wesumu us mahjahm. Zetā, ne tahlu no Jaun-Saulas B. krohga, wesumam blakam eijoh, tas newilschu dabujis diwi breefmigus fiteenus par galwu, tā la tuhliit apreibis un pee semes kritis. Kas wehlak ar winu notizis, to pats wairs nesin. Sirgs ar wesumu aishahjis mahjās, un faimneez ar kalpu, faimneeku melhteedami, scho atraduschī nedshwu zeta malā gutoht. Tagad eewainotais gan jau ir drufzin atspirdsis, bet 40 rublu naudas, kas tam tai walarā leschā bijuschī, esoh pagalam, un pee pilnas weselibas pats ari tik drihs wehl netiks. Ta leeta stahw tagad pilsteefas ismekleschanā.

Treshais, tas breefmigakais notikums gadijahs gandrihs tai paschā laikā. 20. Augustā agri suhtija Saulas mahzitajs fawu Lufcheeri R. S. daschu wajjadshu deht us Fehlabstati. Welti winu walarā mahjās gaidija; ohtrā deenā winu Skengrahwes muishaswalde gandrihs jau par lihki atsuhtija. Zeta-wihri, no Jaunjelgawas braudami, bij nabadshu ohtrā rihā, ne tahlu no Skengrahwes muishas, grahwi nedshwu atraduschī, un par to muishaswaldei demuschī sinu. Schi ar dascheem zilwekem tuhliit turp steigufees un atra-

dusi nelaimigo, tā sinohs, tik wehl drufku dwafojam. Tahdu winu us Saulas mahzitaja-muichu atsuhtija, kur tas pehz 15 stundu grehtas jihnischanahs nomira, bes la buhtu kahdu wahrdinu par faweem usbruzejeem warejis pastahstih. Atraitne ar diweem maseem behrnieem fawu apgahdataju apraud. 24. Augustā atbrauja aprinka dakteris un pilsteefas suhtnis lihki apflatiht, un 26. Augustā tas tika no leela lauschu pulka is Saulas basnigas us dufas-weetinu pawadihts. Kā pee lihki apflatihschanahs israhbijahs, bij nelaimigais ar weenu weenigu rungās zirteenu galwā nosifts. Zil sleplawam zaur fawu welna-darbu labuma bijis, to flaidri newar sinahst. Sirgs ar eepirktahm leetahm atradees tai breefmu rihā agri Skengrahwes muishā, — no drehbehm nelaimigajam ari ne gabalina netruhka; tilai naudas-maks ar — la dohmaht — rublu 20 naudas bij pagalam, un fwahrku lescha, kur naudu glabaja — faplestā. Pilsteefas asefeeris daschas deenas pa Skengrahwes apfahrtni pehz sleplawu pehdahm dsinis, bet — la dsirdams — lihds schim nekas naw eewehrojams iskluschinahst. Lai Deews apschehlojahs par muhsu apgabalu un lai fawalda kaundaru sirdis un rohlas!

D.

No Aisputes. Jau kahdas deenas redsejahm puhlejamees un strahdajam pee isstahdes platfcha. Peedshwojahm ari 7. Septem-beri, isstahdes atklahshanas deenu. Lai ari laiks nebij labs, jo pastarpam lija, tad tomehr laudis drufhmejahs no malu-malahm. Atklahshanas ruuu, kura bijusi jo teizama, deemschehl nedabuju dsirdeht, jo newareju laikā tur notapt. Isstahdes plazi ee-eijoh, musklas kohris muhs jauki apfwzejinaja. Par wisu bij isstahdes isrihtotajī labi gahdajuschī, tā la bij japreezajahs par kahrtibu un wiseem pee tam wajjadfigeem derigeem eegrohshumeem. Ihpaschi japateizahs pilsehtas-galwai, zeen. Adolphi lgam, kas bij atwehlejis bes kaut kahdas atlihdshinaschanas husaru sirgu-stalli, jo tilai zaur tam bij eepshjams isstahdi Aisputē isrihtoh. Isstahdito leetu bij, zaur-zaurim nemoht, laba teefa, — kad eewehro, la isstahde ir Aisputē pirmo reisi. Tamdeht war zereht, la isstahde us preefschu wehl labak isdohfees. Starp isstahditahm leetahm redsejahm daschu-daschadas semkohpibas machines, ihpaschi preefsch masgruntneekem, la: kutamahs-, ektetu machines u. t. j. pr., no kurahm ari daschas tapa no-pirkas no faimneekem, kas atfina, la ir labas un derigas. Gohwlohyu bij laba teefa, un labi ahsemju fugas lohpi. Redsejahm labas aitas no Laidu Ahshu-muichas, un smukus sirgus, gan lepnus fareetes sirgus, gan stiprus wilzejus, gan ari weeglus skrehjejus. Wesumu willschana un sirgu skreeschanahs leetus deht newareja notift fwehtdeen, bet tapa nolikta us pirmdeenu. Pirmdeen, kad wisu bijahm jo labi apluhlojuschi, isstahdes preefschneels, zeen. Mantuffela barona lgs, tureja ruuu ir Wahzu, ir Latweeschu walodā. Par ruuu wisi lohti preezajahs. Zeen. runatajs fazija, la weenoteem spehkeem mehs us ikktra darba lauka waram wairaf isdariht, nekā kad katriis tilai us fawu rohlu pee darba kerahs. Tā tad ari semkohpibas un faimneezibas sinā buhs semkohpjeem, leelgruntneekem un masgruntneekem, sneegtees rohlas. No tam preefsch masgruntneekem atlehktu leels labums ihpaschi pee lohpu- un sirgu audshanas un labakas fugas eegahdashanas. Par peedalishchanahs pateildamees, zeen. runatajs galā schehloht noscheloja, la schoreis masgruntneeku bij lohti mas pee isstahdes nehmuschi dalibu ar faweem lohpeem u. t. j. pr. un isfazija zeribu, la us preefschu wairaf peedalisees.

Mehs no fawas pufes dohmajam, la schi zeriba ihpaschi tad peepil-disees, kad mahahs isstahdes, kas grib eewehroht wiswairaf masgruntneekus, ari tilai preefsch masgruntneekem taptu isrihtotas. Masgruntneeki newar mehrotees ar leelgruntneekem, lam leelaka rohriba, un tamdeht masgruntneeki negrib peedalitees, bihdamees, la ar faweem masakeem un wahjakeem sirgeem, lohpeem u. z. waretu palikt kaunā. Jeb waj newaretu us preefschu to leetu tā eegrohshih, la tahdas isstahdes taptu eedalitas 2 datās prohti weena data preefsch leelgruntneekem un ohtra data preefsch masgruntneekem? Wajjadsetu eepreefsch dariht sinamu, zil gohda-algu, un kahdas tahs gohda-algas preefsch weenas un kahdas preefsch ohtras isstahdes nodatas; katrai nodalai buhtu zetama fawa ihpascha gohda-algu apspreeshanas- un isdalishanas komiteja. Tad masgruntneeki, fawā starpā mehrodamees, leelgruntneekem palak dsihdamees, un ari kahdu reisi pirmahs gohda-algas un medatus fanemdami, us preefschu teescham peedalisees leelakā flaitā.

Turpmal dohshin fihlakas sinas par gohda-algu isdalishanu Aisputes isstahde.

Rihga. Widseemes ahrlahrtigais landtags tika atklahst peektdeen, 12. Septemeri. Pulksten puszet 12ds landtaga lohzekli fapul-

zejahs brunenezibas namā, no kurenēs tad pulstien 12ds dewahs us Zehlababasnizu, klaufitees landtaga sprediki. — Rā, „Rig. Ztg.“ raksta, tad preekšč lahdahm deenahm Salamonska zirka klauns Tanti un lahds no Japaneescheem fahlfuschi par to strihdetees, kas labaki prohtoht lehft. Beigās abi fadereja us 100 rubtu. — Scho derefchanu laikam isdarihš atklati, un skatitaju tad jau netruhs! — Studentu fehkis preekšč nabadfigeem turenēs politehnikas studenteem, kas zaur lahds kundses ne-apnikufcheem publineem dibinahs, tilfchoht drihsunā atwehrtš jaun-usbuhwetā Mohrberg lga namā, pretim pilfektas teaterim. Ruhme esohft aprehinata us 80 maltites-weefseem. Rehka lokali ari buhs dšhwokti preekšč wina waditajas un deenestneekem; tāpat ari preekšč darifchanu wedeja, kuru studenti pašchi is fawa widus zels. — Augu istahde, Schwarz konzertnamā, kā „Ztg. f. St. u. L.“ sino, bijufi apmekleta no lahdeem 1000 zilweku. Genemts tizis, no ee-eijas-makfas un pahrdohthahm pukehm, lihds 900 rubtu; bet ari isdohfchanas bijufšas til pat leelas, zaur ko tad gandrihs nelahdas pehnas ne-atlizees.

Aleksandera stipendija. „Widf. gub. awisēs“ atrohnahs Kreewu un Wahzu walodā sinojums, kā Keisariska Majestete Walmeeras aprinkā semneeku pagasteem atwehlejis, wina dibinatai stipendijai doht nosautumu „Aleksandera stipendija“, un pee tam lizis pateiktees par issazitahm padewibas juhtahm. Kad nu mineteem pagasteem tatschu patilfsees pašchu walodā lasiht to, ko wina Augstais Kungs un Keisars wineem leel faziht, tad pašneefsam Widf. gub. awischu sinojumu fche pilnā tulkojumā. Tas skan: Keisariska Majestete, us eefschleetu ministera wispadewigato preekščā stahdifchanu, kā Walmeeras aprinkā semneeku pagasti, Keisara Majestetes 25-g. waldibas-jubileju swinoht, dahwinajufchi kapitalu no 2000 rbl. preekšč stipendijas dibinaschanas Walmeeras kurlmeemo fhoklā, luhgdami, lai atklaujoht fcho eestahdijumu par „Aleksandera stipendija“ fault, ir Wisaugstaki dewis Sawu atwehlefchanu un pawehlejis Walmeeras aprinkāsemneeku pagasteem pateiktees par wina tizigi-padewigahm juhtahm.

Kohknefes mahzitajs, Germanis Pacht, ir fwehtdeen, 7. Septemberi, pehz ilgās, gruhtas wahjibas, fawā 65. dšhwibas-gadā, nomiris. Par mahzitaju winsch ir bijis 33 gadus. Wina lihkis tizis Walmeera paglabahs.

No Sahmu falas, Rihgas juhras lihzi, raksta, kā Sahmu falas superdenta lgs, Eduard von Hesse, wezuma un newefelibas deht no superdenta- un mahzitaja amata nupat atlahpees. Sirmgalwis, kas esohft bijis ustizigs dwehfelu gans un warens sprediku teizejis — ir 56 gadus mahzitaja- un superdenta amatu aptohpis, un skatohft nupat 85 dšhwibas-gadus. Wina weeta tapschoht par Sahmu falas superdentu eezelts Rehmales mahzitajs Freses lgs.

Warschawa. 1. Septemteri generalfeldmarschals, leelfiršs Nikolajs Nikolajewitschs Bezakais, notureja leelu rewiju par Warschawas lehgerds stahwofcheem kara-pulkeem. Pee rewijas peedalihahs 72 bataljoni infanterijas, 20 1/4 eskadronas un 7 fotnas kawalerijas ar 90 leelgabaleem, — pawisam lohpa 45 tuhst. wihtu.

Wirbalē (Werscbolowā), us Bruhschu rohbeschas, 22. Julijā (3. Aug.) atbraukufšas is Karalautfcheem diwi dahmas, kas zaur sawu refnumu wiseem azis krita. Kreewu tules-eechdnim tahds refnumē lihahs wisai nedabifkigs. Winsch luhds tahs — nonahft tules-namā, un tur nu pee ismekleschanas israhdijahs, kā winas fawas meefas bij notinufšas ar sihda drehbi, un bij gribejuschas to tahdā wihsē kā konterbandi eewest Kreewijā. Drehbes wehrtibu tafseereja us 6000 mahrfu (lihds 2500 rubt.). Dahmas gribejuschas to west us Behterburgu, lahdai fchirnu fabrikai. Kā prohtams, winahm netika atwehlehts tahkal braukt, eekams nebuhs ismekleschana beigta.

Maskawa. Kāhdā turenēs priwatā traku-namā gubernas-pilfektas P. galwa noweda patš sawu seewu, un makfaja lohti leelu algu, lai to lohptu un ahfsetu. Nelaimigā ne buht nejutahs flima. Winai, par laimi, wehl isdewahs, pašnoht sawus radus, un tee nu puhlejahs, lai tiktu atlaihta walam. Polizejas spitali ismekleja dahmas prahtu buhschanas, un tur nu israhdijahs, kā teefcham bij wefela. No fcha gadijuma redsams, kā ari Maskawā atrohnahs priwatš traku-nams, kas par labu makfu mehnescheem eeflohds wefelus zilwekus pee faweem tratajeem. Par scho leetu runā daschadas waldas; bet ta nu gan taisniba, kā fchi dahma, kura „zaur pahfstatifchanohs“ eektuwa traku-namā, ir labi bagata, un kā fchi bagatiba peeder winai personiski.

Smolenskā tuwumā, Erdely lga muishā, 11. Augustā bijufi tahda auka, kā stipratee lohki ar wifu fakni tilufchi israuti, ehkas fa-

gahstas, dambji nopohstiti, un zita nelaimē pašrahdata. Muishas ehrbergi lohgi un durwis tilufchi atrauti walam un mehbeles juku-juhahm fagruhstas, — weens feenas-speegelis pat ohtrā istabā eeneftē. Sehtā auka fagrahbustē fehlfchu, kas tur patlaban gahjufi, un pazeh-lufi gaisā 9 metrus augstu un aisnefufi lahds 300 metru tahlu, — lamehr wina pehdigi pee lahda lahda lohka sara palikufi karajotees, un nolaidufees semē.

Baku. Petrolejas zenas tē pehdeja laikā stipri zehlfuchahs. Gefahkumā makfaja 65 kap. par pudu, bet nedelu wehlaf jau 110 kapeikas!

No ahrfemeem.

Wahzija. Par Keles doma fwehtkeem laikam tiks panahkta weenofchanahs starp Keisaru un pahwestu. Kā sino, pahwestē lizis preekščā, kā tas par basnijas augstako aistahwu us minetajeem fweht-keem fuhtifchoht lahdu kardinalu (tā-kā Keles erzbislaps zaur Wahzu waldibu ir atzelts), un Keisars Wilhelms esohft to peenehmis.

Spahnija. Ministere preekšneeks Kanowas del Kastiljo gri-boht atlahptees no amata tamdeht, kā kehnišch jaunpeedsimufchāi prinzepei dahwajis titeli „Asturias prinzepe“. Kanowas dohmā, kā fcho titeli newarohft atnemt kehnišch wezakajai mahfai. — **Jaunpee-dsimufē prinzepe** ir kristibā dabujufi 13 wahrdu. Spahnieschu aug-stalahs kahrtas to eerauga par prastu, kad behrneem dohd til weenu wahrdu. Preekšč prinzepe 13 wehl leekahs buht par mas.

Italija. Amnestija preekšč drukas noseegumeem ir no kehnišch tilufi isfludinata. No wisahm waldibahm — Italeefchu waldiba wis-masak zeeti isturahs pret politifkeem noseedsneekem. Par peem. no wiseem usbruzeeem pret waldineekem — weenigi Pofamente, kas us-bruka Italijas kehnišch Umbertam, netika fohdihstē ar nahwes-strahpi, bet til ar muhschigu zeetumu. Tas pa dasai isflaidrojahs zaur garu, kas pee wiseem Italeefcheem politifkā sinā walda. Italeefchi tā ap-radufchi ar daschadahm fepenahm beedribahm un faswehreschanahm pret waldibu, kā tee tahdu darbu par pahraf leeleem noseegumeem ne-eerauga. Reweenā walfti ne-atgadahs til beeschas demonstrazijas re-publikai jeb sozialistu zenteeneem par labu, kā tas noteek Italijā. Ne-fen atkal Pesaro pilfektā lahdi 40 fepenahs starptautifkās sozialistu fabeedribas lohzeeli mehginaja isrihloht lahdu demonstraziju. Polizeja to isjauza; lahds 10 personas tika apzeetinatas, — atlikufchahs aisbehdsā.

Turzija. Leelwalftju demonstrazijas flote tagad war buht jau zekā no Ragusas us Dulzinu. 9. (21.) Septemteri notezeja terminsch, lihds karam ahfseem konsulteem un ziteem ahfsemneekem bij jagahdā par sawu familiju aisefchanu is Dulzinās, un tā tad naw wairs nelahda eemefta, flotes-demonstraziju atlikt wehl ilgaki. Leelwalftju flote, kā leekahs, spers fohlus lohpa ar Montenegrijas faufuma-pulku. Til drihs Albaneefchi Dulzinā fahls Montenegreescheem pretotees, flote laikam fahls Dulzinu un Albaneefchus apschaidiht. Jadohmā, kā fchi apschaidifchana peetils preekšč Albaneefchu isdšifchanas, ihpaschi kad Montenegreeschi pee tam wehl palihdi. Ja tas nebuhtu drohschi zerams, tad leelwalftis lihds ar kugeem buhtu fuhtijufšas ari faufuma-fpehkus, jo winas jau fawa gohda deht nespers fohlus, kas waretu palikt bes augleem. — **Armenijas jautajums** paleek deenu no deenas swarigats. Wehl Eiropas Turzija wifē ruhgt, un jau nemeera ugu-nis fahf isplotitees Turzijas Afijas apgalods. Armenieschu leelakee spaiditaji ir Kurdi, kas peeder pee muhamedanu tizibas. Kurdi daschā sinā lihdsinajahs Albaneefcheem. Wini tāpat kā fchee fastahdijufchi piinigu fabeedribu jeb lihgu, kas strahdā us sawu galwu. Kristigees Armenieschi tamdeht jo stipraf brehz pehz palihdsibas no leelwalftihm. Armeniescheem buhs jadohd tahdas pat teefibas, kā Bulgareem, zitadi tur nelahda kahrtiba naw panahlama.

Rumenija. Sabeedribas noslehgfchana starp Rumeniju, Austriju un Wahziju, pehz Austreeschu awischu sinahm, notilufi, un til drihs firšs Kahrlis no fawas zelofchanas buhs pahrbrauzis, tagadejais Ru-menijas ministere preekšneeks Bratiano atlahpfohtees, un wina weeta nahfchoht firšs Demeters Gila, kas esohft Kreewijas pretineeks un minetahs fabeedribas draugs. Bet Austreeschu awisē fchai sinā jau daschahrt melojufšas, un winahm tadeht tē tizeht newar. Zaur fa-nihfchanohs ar Kreewiju Rumenija weegli waretu saudeht Dobrudfchu, pehz kuras Bulgarija, kā sinams, stipri kahro.

Afganistana. Par Gjub-Kanu Anglu awisē pašahwigi dohd raibas sinas. Tagad daschas sino, kā Gjub-Kans, isdširdis dumpja iszelschanohs Heratā, us turen steidsees ar 300 kahjneekem, 500 jahn-neeekem un weenu leelgabalū. Winsch pahrgahjis laimigi pahf Hel-mundas upi un tuwojees Heratai, pagehredams eelaifchanu. Bet He-

rateefchi efoht leegufchees to usnemt, bihdamees no Anglu atreebfchana-
na. Winfch tadeht efoht bijis peespeests behgt uf Persiju. Ang-
lija buhfchoht no Persijas pagehret wina isdohfchenu, deht daschu
Anglu pawalstneeku nogalinaschanas. — Buhs janogaida, zil schihm
finahm taifnibas.

Seemel-Amerikas brihwaltis fahf mums uf Giropu fuchtigt
it wifu un wehl ko-ne-ko. Wiau labiba un daschadi fabriku istrah-
dajumi mums ir jau fen. Tapat wina galas- un faknu eetaifijumi
flahrda dohses jau naw wairs nekahda swescha leeta. Tagad ari fri-
fchas galas fuchtichana, eefsch ledus, wairojabs gadu no gada jo lee-
listki, un pehdejas deenas twailonis „City of Berlin“ atwedis pat
1200 muzas frifchu ahbolu, kas it labi isturejufchi tahfo zetlu.

Mahn-tiziba. Sewifchlis eeradums, ka „Now. Br.“ fino,
ir Kobrinas aprinki, Grodnas gubernu. Eiklihdj pee debefihm pa-
rahdahs pehrtona-mahloni, tuhliit swana basnizas pulksteni; jo zaur
to nowehrfchoht krusas un wehtras breefmas. Schis eeradums eerwee-
fees zaur ne-iglichtoteem preestereem, kurei dohma, ka swanoht fatri-
gina gaisu, un zaur to isdaloht mahlonus. Wini no schihm dohmahm
ta pahrlcezinati, ka pat nakts widu un wisleelaka negaisa paschi doh-
dahs turp swaniht.

Wisjannafahs finas.

Jelgawa, 16. Septemberi. Jelgawas dsefzeta brauzeeni no 15. Sep-
tembera wairs nepeetur lehgera-plaji. — Rihga, pilfchetas lalku-cela,
jauua Kreewu fabedribas nama pamatu rohfoht, israftas 3 ischuguna leelga-
balu lohdes un 1 Sweedru fudraba naudas-gabals ar gada-flaitli 1666. —
Jf Nehwales zeetuma nupat atkal isbehgufchi 2 arestanti. Bet polizejai
laimjees tohs drihs dabuht rohka. Weens no teem bijis leels noseedsneeks.
— Winaas tuwuma no 14. lihds 16. Septemberim notureti leeli mane-
weri. Pee scheem manewereem efoht ari klast bijis Leelstus Nikolajs Niko-
lajewitschs Bezalais. Wifs fapulzetais kara-spehls (2. un 3. armijas-korpusis)
tizis dalights diwas nodakas. Neetruma nodakai, sem 3. korpusa komandeeera,
generalleitnanta barona Dellingshausena (if Rihgas), wadifchana, bijis jaa-
fargu zeki, kas no Reman-upes wed uf Wina, un tapat ari pati pilfcheta; austruma
nodakai, sem 2. korpusa komandeeera, generalleitnanta Nikitina, wadifchana,
waijadseje usbrufschenu isdariht un Winau eenemt. — „Golojam“ tele-
grafeere if Smolenskas, ka Jarzewa nemeeri zehlfufchees starp kahda fab-
rika 3000 strahdneekem. Dohma, ka lohnes paseminaschana un daschadas
apgruhtinaschana ir nemeera zehlon. — Tsefu-ministeris, ihstena is ge-
heimrahts Nabokows, aibranzis uf ahrsemehm. — Grafhs Ignatjew,
pa leela gada-tirgu laik generalgubernators Michnij-Nowgoroda, fawas da-
rifchana tur nobeidis un atkal pahrbrauzis atpakal Pehterburga. — Kara-
lautschis (Prufhsija) daschi labibas-tirgotaji efoht fassahdjufchi beedribu,
kas uspirks Kreewija labibu. Beedribas swarigalais fehdelis buhfchoht Rije-
wa. Wina fawas darifchana laikam atklahfchoht jau 1. Oktoberi. — Austrijas
waldbiba nosuchtijuf kahdus kara-pulkus uf Dalmaziju. Ka dohmajams, Aust-
rija fagatawojabs uf leelakeem nemeereem pee fawahm rohbeefchahm Balkana
pusfala. — Konstantinopel gaida Kreewu Leelstus Konstantinu Nikolaje-
witschu. Turku awises raksta, ka winam efoht usdohstas kahdas swarigas fa-
runas ar Sultanu. — Raikam Kreewu waldbiba wehl pehdeje reis rauga pee-
runaht Sultanu, lai ar labu atgreeschahs uf prahtigaku zetlu.

Brihwibas-swehtki Leepaja.

Swineti no „Leepajas Latweefchu Labdaribas beedribas“
30. un 31. Augusta.

Kursemes Latweefcheem weenmehr dahrga peemina palildamais
30. Augusts atsteidsahs. Wisi Leepajneeki ar ilgofchanohs uf scho
deenu gaidija, jo gribeja redseht, ka Leepajneeki, kas lihds schim pa-
wisam klufiba dsihwoja, scho deenu swinehs; gaidija, ko Leepajas
Latweefchu jaundibinata „Labdaribas beedriba“ uf fawahm frustibahm
publikai pasneegs. Un teefcham nebuhs neweens fawa zeriba wihlees,
ka jaunā „beedriba“ dsihfees ar wiseem spehkeem scho preefch Leepa-
jas Latweefcheem diwlahrtigi wehtra leelamo deenu jo spohfschi
un pa gohdam noswineht.

Pawiljonā, kura ruhmes beedriba schohs swehtkus isrihloja, at-
spihdeja jauks transparents. Us transparenta lasam: „Brihwibas-
un pateizibas-swehtki“, Aleksanders I. 1818. g. un Aleksanders II.
1880. g. Scho transparentu bij Kronlina kgs pehz beedribas preefch-
neeka C. Trautmana kga projekta lohti jauki istrahdajis, un issaku
abeem fungeem par to fawas pateizibas. Pati sahle bij ar sakeem
wihjumeem, transparenteem un karodsineem jauki gresnota. Wirs ka-
tedera (runas-weetas) stahweja muhsu mihlotā Semes-Tehwa Aleksan-
dera II. bilde; sahles ohtra gala—leels transparents: widu skaitlis 25,
wirs ta H un pascha augfcha Keisara krohnis ar briljanteem. Sahle
pildijahs ar weeseem, un pee gohda-malkites atklahfchana skaitiju

kahdus 86 swehtku dalibneekus; starp teem, ka gohda-weefus: Latwee-
fcheem deewsgan labi zaur wina raksteem pasihstamo un zeenito Bra-
sches tehwu, Leepajas Latweefchu draudses mahzitaju, zeen. Rottermunda
kgu un kwartal-ofizeeri Bertholda kgu. Bes scheem schein peemineem
fungeem bij par gohda-weeseem wehl eeluhgti pilfchetas-galwa, zeen.
Uliha kgs un polizmeisteris von Ramedlowa kgs. Zeen. Uliha kgs
bij peesuchtijis preefchneezibai wehstuli, un dauds pateizibas par gohda-
parahdichanu issazidams, ailuhdsees, ka wahjas wifelibas deht ne-
spehja nemt dalibu. Polizmeisteris ari nebij warejis peedalitees.

Pehz pulksten dewineem, swehtkeem eefahkotees, spehleja Talsu
musikas-lohris, sem Gutmana kga wadifchana. Pehz musikas
lahpa preefchneeks C. Trautmana kgs katederi un usrunaja fapulzeju-
schohs weefus scha: „Zeenijamee kungi un swehtku weesi! Es Jums pa-
fludinu, ka swehtki ir atklahti. Efeet firnigi sweizinati wifas Lat-
wijas wahra. Zeenijamee weesi! es nodohdu schohs dahrgohs sweht-
kus Jums pareisiga walkaschana, un pateizohs Jums firnigi par laipno
atnahlfchana. Es zeru, ka waru sazibt, ka turpmal tahs daschadas
nesapraschana Leepajas eedfihwotaju starpa isnihks un sudihks,“) un
scheijenes eedfihwotaji neschaubifees peebeedrotees un pee wispahrigahs
labklahfchanahs lohpiigi strahdaht. Us to zeen. weefus fauzu wehl
reis sweikus!“

Pehz schihis usrunas dseedataju-lohris, sem Steina kga wadifcha-
nas, nodseedaja apfweizinaschana-dseesmu, kas wiseem lohti labi pa-
tika. Pehz tam lahpa katederi „Labdaribas beedribas“ preefchneeka
weetneeks, Augenberga kgs, un tureja swehtku-runu.

Augenberga kgs peemineja, ka fenaf „Lihgas behrni“ pulzejahs
„swehtas birfites“, tur faweem elkeem upurus nesdami; bet ka Lat-
weefchi pirmo gaismas starinu drihs redseja atspihdam tai ttziba,
kas muhs swehtus dara; peemineja pirmo brihwibas-deenu Jelgawa
preefch 62 gadeem, un ka zaur scho deenu Latweefchu swehtibas pilna
dsihwe tapa ihpaschi eegrohsita; peemineja, ka Latweefchi ir pratuschi
to wineem dahwanato brihwesibu pareisi walkaht, un tamdeht ari peh-
dejs 25 gads dabuja — jo plaschakas teefibas; peemineja un flu-
binaja, lai Latweefchi weenmehr paleel ustizigi pawalstneeki, pee fawa
Semes-tehwa peefleedamees un peespeedamees; un gala peeminejis,
ka schodeen ari ir muhsu Keisara Majestetes wahra-deena, wehlejahs,
ka fapulzeto luhgchana pluhstu lihds wifu „kehniu kehnia“ gohda-
krehflam: „Deews, fargi Keisaru!“

Pehz Augenberga kga kohdoligahs runas nodseedaja ar musikas
pawadifchana wisi klastbuhdamee Kreewu walstis-luhgchana, uf ko
skaki ura-fauzeeni atskaneja, un musikai wehl reis waijadseja gimni
spehleht.

Tad spehleja atkal musika, un tika ehdeeni pasneegti. Pastarpam
runaja Ufina kgs, peeminedams, ka brihwibas-swehtkus swehtijam,
un atgahdinaja, kahdus labumus mums brihwiba lihds schim nesufi,
un kas mums turpmal jadara, lai efam schihis brihwibas wehrti un
tohpam par ihstu brihwu un pastahwigu tautu. Mums jafenfchahs
ar wiseem spehkeem pehz gara iglichtibas, pee kuras jo labaf tiksim
klast, kad lasfim labas un derigas grahmatahs. Sawu runu zeen.
runatajs nobeidis ar weza Stendera wahredeem: „Zil spehdams mah-
zees grahmatahs, tas prahtu uszila, tas wed pee augstas gudribas, un
gohdu fataifa.“

Pehz schihis runas wihru-lohris dseedaja: „Deews, swehtki Lat-
wiju!“ Schi dseesma no weeseem wehl reis tika pagehreta. Tad tika
wefelibas issauktas Augstam Kungam un Keisaram, Kursemes guber-
natoram, pilfchetas-galwai un polizmeisterim, klastbuhdameem gohda-
weeseem: Brasches tehvam un zeen. mahzitajam Rottermundam, ka ari
Bertholda kgam. Rottermunda kgs firnigohs wahrdohs pateizahs par
to winam parahdito gohdu, un peemineja, ka winfch nespehji issazibt
tohs preekus, ko wina firds fajuht, ka Latwju tauta til mudigi uf
preefchu eet, un nowehleja beedribai, kuras lohzeelis ari winfch, dauds
fekmes. Pehz tam firmais Brasches tehws lahpa katederi un, kaut
gan wezums muhsu mihloto firmgalwi stipri aisnehmis, apleezinaja
spehzigohs wahrdohs, ka wina dsihfchanahs no behrna deenahm, wina
spalwa no jauneka laikem, lihds tagadejam firmam wezumam — Latwju
tautina peederejufi, ka winfch no Latweetes mahzihis Tehwa-reisi skai-
ticht, un ka wina pehdejais wahrdohs buhs: „Deews, swehtki Latwju
tautu!“ — Schee abi pehdejee gohda-weefi isdarija uf swehtku dalib-
neekem fawadu eespaidu; tahdas runas neweens nebij zerejis dsirdeht,
kas ta no firds nahza un ari pee firds gahja.

*) Schee wahrdi bij pilna pateisiba rumati; preefch kahda laika Leepaja bij nesatit-
schanahs starp Latweefcheem zehlfufchees, bet 30. Augusta wakarā weens tautecis
jauw pahrfatichanohs ar skaneem wahredeem atina un noschehloja.

Kad swehtku gohda-weefi jau bij aigahjufchi, tad tika wehl dau-dseem augstas laimes issauktas, par peem. Ustina lgam, la „Leepajas Latweefchu Labdaribas beedribas“ dibinatajam, beedribas preefchnee-zibai un minas labwehletajeem u. z. Pastarpam atflaneja jaukas tfehtrbalfigas dseefmas, kuru flanas weefus lohti eepreezeja, ta ka dseefmas pa diwreij bij jadsed.

Getams swehtku lihgfmiiba pilnigi eestahja, tureja beedribas preefchneeks wehl schahdu runu:

„Efi firnigi sweizinata jaunā „Leepajas Latweefchu Labdaribas beedriba“! Sweiki, minas beedri! Sweiki, minas pabalstijaji un labwehletaji! Sweiki, wisi swehtku weefi!

Zeenijamee lungi un swehtku weefi! Ar scho deenu fahlahs Leepajas Latweefchu wehsture jaunā laimets. Ar scho deenu noteel Leepaja dischenas, Leepaja wehl nepeedsihwotas leetas! Leepaja andeles sinā ir jau deewsgan lo eewehrojambu peedsihwojusi; ta par peemehru Leepaja jau preefch diwi gadeem peedsihwoja to milsu flaitli, pahri par tuhstoschu eenahlfufchu kugu, un schis flaitlis ir turpmakos gados azihm raugotees wairojees. Scho kugu starpā ir daschi, Leepaja wehl nepeeredseti milsi bijufchi; bet fchee milsi ir Leepaja eenahlfufchi un — aigahjufchi.

Zeenijamee lungi! bet schis dischenas leetas, no ka es runaju, ir wehl dauds dischenakas, nekā leele milsu kugi un winu flaitlis; jo schis dischenas leetas, no ka es runaju, ir notikufchas — tautas attihstifchanas sinā.

Zeenijamee lungi un weefi! Schee swehtki, kurus gohdam fwi-neht mehš efam nupat fapulzejuschees, ir tee pirmee swehtki, kurus Leepajas Latweefchi sem faweem pastahwofcheem, fargadameem, no Augstahs Baldibas apstiprinatēem likumeem isrihlo. Zaur scho likumu apstiprinafchanu Augstā Baldifchana ir Leepajas Latweefchus atfinufi par zeenigeem, tahm fchee dschwodamahm attihstitahm tautahm blakus stahdiht.

Dhtrahm kahrtahm: par scho likumu apstiprinafchanu ruhpedamees, Leepajas Latweefchi ir weenu dischenu, kuplu ohsolu dehstijufchi. Ja schis ohsols augš un safahs, tad wina kuplōs sarōs dauds putninu atradihs drohschu, derigu weetu preefch fawahm ligsdahm; ja schis ohsols augš un safahs, tad apafsch wina kupleem sareem dauds putninu atradihs bahrgā wehtras un negaisa laikā drohschu pafpahri; ja schis ohsols augš un safahs, tad dasch noguris zelineeks karstā deenas laikā wina kuplo saru pawehni, fawu zeka-fohmu un speeki nolizis, us sako mauru fawus noguruschōhs kaulus atdufnahs; ja schis ohsols augš un safahs, tad dasch noguris, karstā faulē istwihzīs strahdneeks mal-tites laikā, wina kuplo saru pawehni noschdees, fawu maises-tarbinu nolizis un fawus fuhrohš sweedrus noslauzijiš, meerigi to fahl un maišī baudihš, lo mihtais Deews tam swehtijis.

Tamdeht, zeenijamee lungi! kohpsim, leesim un pabalstifim fchi jaundehstita ohsola augfchanu un selfchanu. Zelfsim augstu, stipru fehtu ap winu, kas to no aukahm un wehtrahm issfargā; kohpsim eefschkigo meeru, kas selfchanu un plaukchanu weizina.

Zeenijamee lungi! Schis ohsols, no ka es runaju, ir „Leepajas jaundibinata Latweefchu Labdaribas beedriba“. Ja fchi beedriba sels un pastahwehs, tad tiks daschai atraitnei un gruhdeenei dascha ruhkta afara noslauzita; ja fchi beedriba sels un pastahwehs, tad zaur to tiks dascham bahrenifcham faseeta fuhrā wahts, lo tam bahrgais liktens buhs fitis!

Nu tad, brahki, tauteefchi, beedri! dohsimees rohtas us labdari-geem darbeem! Kohpsim beedribas ahrigo un eefschkigo meeru, eeweh-rodami, ka: meers baro — nemeers pohsta!

„Nu tad us preefchu!

Us preefchu firdigi!

Us preefchu wihrifchli!

Us preefchu duhschigi, neschaubigi!“

Us preefchu firdigi; tas ir: lai darām, lo daridami, darifim, pee tam flubinati no firōs, un ne wis tā, lai tikai ziti muhsu darbus flawetu!

Us preefchu wihrifchli; tas ir: lai darām, lo daridami, darifim, kā wihri; katru eefahktu darbu kā wihri pee gala wofdami, un ne wis kā behrni, kas schodeen jaunās, jaukas pajinas dabujufchi, rihtu tahs jau apnifufchi, kex pehz zitahm.

Us preefchu duhschigi, neschaubigi; tas ir: lai darām, lo dari-dami, darifim ar wihra duhschu, neschaubidamees, it kā usfahktais darbs buhtu ne-isdarāms un nepahrspehjamās tahs gruhribas, kas wa-retu stahtees zelā.

Zeenijamee beedri! Ja tā zensimees, tā strahdasim, tad pa-nahksim tohs, no schahs beedribas zeretohs labohs auglus!

Schi runa atrada leelu peekrifchanu; gawilefchana un laimes-fauzeeni jaunai beedribai negribeja rimtees. Atflaneja wehl daschas dseefmas, wehl dascha runa un laimes-ussaufschana, lihds pehdigi, rihta gaisminai fwihsfoht, beedri fahka schirtees, atfweiznadamees no jaunahs beedribas preefchneezišas, kas tik jauki un kahrtigi bij wifu eegrohstijufi, atfweiznadamees us preezigu atkalredseschanohs balles-wakarā, 31. Augustā.

31. Augustā, swehtdeenas wakarā, bij balle pawiljonā. Balle bij deewsgan labi apmekleta, un weiklāhs danzotajas un weiklec dan-zotaji greefahs lihds wehlam rihtam.

Ar preeku waru leezinaht, ka fchi balle bij pawifam fawadaka nekā tahs fenal isrihlotahs, tā nosauktahs „Latweefchu balles“; jo uswefchanahs bij dauds kahrtigaka, nekā us „minetahm balleshm“. Pa-teiziba peenahlahs kahrtibas ustraageem, un ihpafchi kahrtibas preefch-neekam M. Peterfona lgam, kas ar usmanibu wifu pahrluhfoja, un nowehrsa katru schelschanohs jeb gohdigahs fadsihwes traufschanu, kas buhtu warejufi zeltees. Bateiziba teem wihreem, kas preefchnee-zibā stahw un jaunō beedribu walda un wed; lai pulzejahs beedri ap wineem un mahzahs no teem labus tikumus un laba dariht nespehzigam tuwakam. Lai set, seed un isdohd bagatus auglus schis jaun-dehstitais kohzinsch!

Schirfchanahs

ieb

„Kas zitam bedri rohš, pats eefriht.“

Marta wehl kahdu laiku no ta atgadijuma Radosēzā palika, ne wis tamdeht, ka winai tur buhtu patizis, bet tamdeht, ka gribeja kahdu eemeflu atraft preefch Herberta glahbschanas. No tam wina bij pahrlēezinata, ka to taunu Herbertam grahs bija darijis, lai zaur tam Herbertu us wifu muhschu waretu schirt no Zmās.

Zmā kahdas pahri deenas no fawa kambara ne-isanhza, jo fa-zija, ka esohs fahlimufi. Wina Herbertu ne buht newareja aismirft. Bet wina no Herberta nekā nerunaja; neds ari dsirdeja, kad guver-nante winu noscheloja. Zmā bija wehl jaunina, un pa leelakai da-lai romanōs isaudseta. Wina Herbertu bija wairak feijas un ne mihlestibas deht mihlejufi, un tamdeht winai schis notikums likahs kā kahds romans. Wina fawu mihtako pehz kahda laika aismirfa; winsch tai pat reebigs bija palizis, tā ka no wina nekā negribeja dsirdeht, bet katru reisi aigahja prohjam, kad no Herberta eefahka runah.

Kad Martai nekahds zelfch preefch Herberta glahbschanas nerah-dijahs, tad winai Radosēzā ilgaki netika palikt, un wina aigahja pee kahdas draudsenes Wihnē, lo bij apprezejis kahds dakteris, kas bij eeriktejis namu, kurā usnehma nespehzigus un krohplus behrnus. Schi draudsene winai isgahdaja weetu tai namā. Winai palika ar teem masinajeem darbotees, tohs kohpt un mahziht, un zaur tam atrada at-weeglinafchanu faweem firdehsteem, kā ari peemihlibu un ustizibu pee daktera.

Starp behrneem atradahs ari weens Wutira behrnš; ta pascha Wutira, kas Herbertu eeweda nelaimē. Grahs neweena deendera feewas netureja pili, un tadeht ari Wutira feewai bij jadsihwo Wihnē; minas behrnš tika usnemts flimneeku namā, jo tam bij eeradufees lohti lipiga kalla-kaitē. Marta to bij isdabujufi, ka Wutirs bij bijis pee grahsa par spijonu Herberta un Zmās mihlestibā. Marta tam deht eefahkmā newareja „spijona“ behrnu tā mihleht, kā zitus, kaurt gan wina no firōs to gribeja. Bet ar laiku wina ari aprada, un nu atkal minas firōs par dauds ruhpejahs behrna deht. Wisš niknoms bij aismirft, lo tehws minas radineekam uslizis; deenas un naktis wina sehdeja pee behrna gultas, rohtas salikdama un deht behrna at-wefelofchanahs Deemu luhgdama. Dakteris bij mahtei rakstijis, zif gruhiti flims minas behrnš, bet wehstule mahti mahjās ne-atrada, jo bij fawam is deenesta atlaistam wihram preti braukufi. Pehz trijahm deenahm pahrbraukufi, wina ar Wutiru aigahja fawu behrninu apmekleht.

Marta sehdeja atkal pee behrna gultas; behrnš jau bij eefahzis atwefelotees, kad dakteris ar behrnina wezakeem eenahza. Wina Wu-tiru eeraugohs fastinga, jo atminejahs to breefmigo likteni, lo schis wihrs minas bruhtganam bij uskrahwis. Minas waigi aif niknuma dega, firōs pufsteja un azis kwehloja. Ari winsch fahijjees atkappahs, winu eeraudsidams.

„Schai kundsei Zums ihpafchi japateizahs.“ ahrišs fazija behrna wezakeem, us Martu fihmedams, „kad Zuhfu behrnš ir palizis wefels.“

Bes winaš nemitejamahs ruhpešchanahs behrna wahja dšhwibina buhju jau sen iſſſuſi. Winaš ruhpiſch, kaš pelna pilnigu uſteifſchanu, ari tad nebeidſahs, kaš behrnš guleja grubta ſlimiba — beſ famanaš un atjehgaš. Tagad ir ſlimiba pahſpehta; lai ari behrninſch wehl gul, tad tomehr no wina waiga war redſeht, ka ir labakš un — paſihs ſawuſ wezakuš.

„Memmia!“ behrnš ſauza atmohdees, un iſſteepa ſawuſ rohzi-naš pehz mihtaš mahtes, kaš preeka-aſaraš raudaja, ſawu maſino ſluhpſtoht. Ari tehwa ažiš aſaraš mirdſeja.

„Zeenijamais daktera kgš, kà mehš, tee wezaki, Zumš lai pateizamees par to ne-iſſakamo labumu, ko Zuhš mumš un muhſu behrn- nam parahdijuhſi; jo preekſch pušgada, kaš behrnſu pee Zumš atwe- dahm, wiſch bij pawiſam prahta ſajužiš, un tagad.....!“

„Eš til pa daſai eſmu Zuhſu pateizibu pelnijš,“ ahreš ſazija; „bet Marta Herbert ir wiſwairaf to pelnijuſi, ſawu puhlinu deht pee maſaja.“

„Marta!“ Wutirš eſſauzahš, un wina waigš palika lohſi kau- nigš, „Zuhš eſeet, lom mumš peenahkaš tik dšili pateiſtees!“ Pee ſcheem wahrdeem Wutirš aſrahwahš, un luhlojahš gan uš Martu, gan uš ſawu behrnſu. Pehz ne ilgäſ klufu-zeefchanäš wiſch praſija: „Waj Zumš Zuhſu radineekš, ſenakaiš Radofeješ mahju-ſkohlotaš, ſawadā wiſiš tuwu bij?“

Marta palika bahla. „Herbertš bij ar mani ſaderinahtš,“ wina ſazija behdigā baſi un dšili nopusdamees.

„Zuhſu bruhtganš?“ Wutirš ſazija; rahdijahš, ka kahdu azu- mirkli ſchaubijahš, neſnadamš, ko dariht, bet tad Martu tā bildinaja: „Labi!... Zuhš eſeet manu behrnſu glahbuſchi; Zumš pateizibaš ne- gribu palikt parahdā. Waj newaru ar Zumš kahdaš minuteš runaht?“

Dakteriš attaiſija iſtabaš durwiš, un Wutirš un Marta tanī cegahja. Martai ſirdš tā pukſteja, it kà gribetu iſ kruhtim ahra ſpraht.

„Ko Zuhš man ſazifeet?“ Marta ſinlahriži praſija. „Laiſam mana radineeka deht; Zuhš gan ſineet, ka wiſch tohš papihruš naw nehmiš!“

Wutirš palohzija galwu un ſazija lehni un bailigi: „Eš to ſinaju.“

„Un Zuhš zeetahſ klufu, un kahwaht, lai to newainigo noteſā?!“ Marta jautaja, Wutiram wina blehdibu pahmeſdama.

„Eš gribu Zumš pateiſibu ſaziht,“ Wutirš atbildeja, „eš nebiju Herberta lga draugš. Pee tam man buhtu bijiš japretojahš grahſam, ja Herbertu buhtu mehginaiš glahbt, — un to eš negribeju! Tagad ir žitabi. Eš Zumš eſmu leelaš pateizibaš parahdā; to gribu atlih- dšinaht pa daſai zaur tam, ka raudſiſchu Herbertu attaiſnoht teefāš un wiſu lauſchu preekſhā. Sawam grahſam eš biju wairaf kà diwdeſmit gaduš taš uſtižigalaiš deenderiš, bet no Herberta lga apzeetinaſchanaš wiſch ſahla pee manim mehleht winaš, un beidſoht mani neeka pah- ſtatiſchanaš deht atlaida no deeneſta. To wiſch tamdeht darija, ka winam bij no manim bail, jo eš biju lihdiſſinatašs pee Herberta lga apwainoſchanaš.“

Wutirš nu wiſu Martai iſſtahtija, kà wiſch ar grahſu — Herbertu un Irmu nowaktejuſchi; ari ſazija, ka patš redſejiš, ka grahš kahduš papihruš Herberta rakſamā galdā eſlehdšiš un atflehgaš nonehmiš.

„Tā jau dohmaju!“ Marta ſazija un pee krehſla peecturejahš, lai ne-apkriſtu.

„Waj Zuhš wareet to preekſch teefāš iſſazihſ?“ wina praſija. „Waru to tuhliſ dariht, un wehl peerahdiht; Zuhš ſineet, ka tee teefāš-klungi toreif atrada knohpi ar ſuna purnu.“

Marta atzerejahš. Tad Wutirš taklak runaja tā: Tahš knohpeš eš patš Wišnē apſtelleju, un ari grahſam nodewu; to deenu preekſch ta behdigā atgadijeena grahſam winaš bij krekli; bet kad eš tanī nelaimigā rih tā wina drahnaš puzeju, tad weenaš knohpeš nebij. Eš grahſam praſiju, bet wiſch man dšedri pawehleja, par to klufu zeet; wiſch gan ſinaja, kur knohpe bij palikufi. Kad nu to knohpi teefāš-klungš tanī galdā atrada, tad ſklaidri ſinaju, ka knohpe, galda ſchuhp- lahdi ahtri aiſſchajuohſt, newiſuš no krekli iſkrituſi. Ta ohtra knohpe ir manāš rohlāš — par leeziibu.“

„Glahbtš!“ Marta preezigi iſſauza. „Kungš, eš Tew pateizu, ka Tu wina newainibu wediſi gaiſmā!“

„Beedohdeet man,“ Wutirš ſazija, „ka eš zaur ſawu klufu-zee- ſchana Zumš un Zuhſu radineekam leelaš behdaš darijiš; — tagad iſhti mana ſirdš man ſaka, kahdš neleetiš eš eſmu bijiš!“

„Labi, ka to atſiſteet un noſchehlojeet, bet raugel ari to dar- bōš parahdiht,“ Marta ſazija, „un to Zuhš dariſeet, kaš lihdiſeet Herbertu drihſā lai kà iſpeſtiht iſ zeetuma.“

Wutirš bij uš tam gatawš. Stundaš laiſ wehl nebij aiſgahjiš, kad Wutirš, Marta un dakteriš aiſbrauza pee teefāš-klunga, kaš Her- berta prozeſi bij wediš, un kaš dakterim bij labš draugš. Zeeta tuhliſ tika no jauna preekſhā nemta, un knohpe, kaš Wutiram rodahš, wina leeziibu pilnigi apſtiſprinaja. Pawehle tika laiſta, grahſu liſt ſanemt, un Herbertam tapa ſinohš, ka wina leeta no jauna nahš iſmekleſchanaš. Kaš nu bij preezigakš kà newainigaiš jaunekliš, kaš gan wehl iſ tum- ſhā zeetuma nebij iſlaiſiš, bet tomehr ſinaja, ka preekſch wina gaiſma auſt.

Par to laiſtu Radofeješ pili bij preeziga dšihwe, jo Irmā bij ar kahdu muiſchneeku, jeb muiſchāš ihpaſchneeku ſaderinata. Radofeješ grahſa familija bij ne-iſſakami preeziga, jo ohtrā deenā buhš Irmāš kahſaš. Weeſi, kaš wakarā nebij eeraduſcheeš, atbrauza no rihſta agra. Brohkaſti notureja; wiſi bij gatawi eet baſnizā, kur Irmā ar ſawu ohtro, daudš mihtašo bruhtganu bij laulajama. Jaunaiš pahriš bij gatawš, — jauki puſchkohtš; glihti un ſmalſki uſgehrbtš.

(Turpmat beigums.)

Lato. Aw. redaktorš: J. Weide.

Sludinaſchanaš.

Behrteles pagasta-walbe (Wauſtaš ap- rinki) dara zaur ſcho wiſeem ſchi pagasta lohjekleem ſinamu, ka krohna- un pagasta nodohſchanu iſdaliſchana par 1880/81. g. 20. Septemberi 1880. g. Schwiteneš pagasta- namā tiſk iſdarita, un ka tadehl wiſeem teem, kureem kahdaš atwegliuſchanaš eerunaš buhtu, mineā deenā ar waijadjigahm iſrahdiſchanaš ſcheit jameldahš, jo wehlaſ neweenaš wairš netiſk klaufihtš.

Schwiteneš pag.-namā, 28. Augustā 1880. (N 140.)

Krohna Salgašes pagasta-walbe, Doh- belš apr., dara zaur ſcho ſinamu, ka ſchi pagasta 1880/81. g. nobewu dalſchana ir notikufi, un dalſchanaš-liſte lihdiš 20. ſch. m. deht eeſtatiſchanaš ſchē ſtahwehš iſliſta; wiſeem, kuri ar ſcho dalſchana ne- buhtu meerā, waijag min. deenā ſchurpu atnahſt un ſawu nemeeru iſteit, un tad pee uſraugu-teeſāš eeſuhdſeht; pehz min. deenaš eerunaš wairš netiſk eewehrotāš.

Embura, 2. Septemberi 1880. (N 208.) Bag.-wez.: J. Ratobſohn. (S. B.) Strihw.: M. Baumann.

Sludinajums!

Zaur ſcho teel ſinamš darihtš, ka ſcheije- neš Swingelu-mahju rudſu-laukū 1 gangiš **kaltu ritenu** atraſtiš, un ſcheijeneš pagasta-teeſāš glaba- ſchana atrohdaš. Kam juſuſe manta pee- deriga, lai melbahš ar derigahm peerahdi- ſchanaš 2 mehneſchu lai kà, žitadi ar at- rāsto mantu pehz likumeem darihtš.

Sturſteni-muiſchā, 6. Septemberi 1880.

Wifl Bez-Satiku pagasta lohjekli, kà ari tee no kara-deeneſta uš biſeti- un pawiſam **atlaiste ſaldati,**

furi dohmata kahdu eemeſtu atraſt pret no pagasta weetneeku-pulka ſaſtahdito krohna- un pagasta nodohſchanu iſdaliſchana preekſch 1880/81. gada, par to pee augſtahaſm tee- ſahm war ſuhdiſibu weſt, teel zaur ſcho uſ- aiginati, lihdiš 3. Oktoberim ſ. g. tamdeht ar waijadjigahm iſrahdiſchanašm pee Bez- Satiku pagasta-walbibaš ſawu nemeera- ſuhdiſibu peeteiſt, jo pehz ſchi termina ne- weenaš wairš netiſk klaufihtš.

Wez-Satikē, 12. Septemberi 1880. (N 67.) Preekſchneekš: R. Henning +++ Strihw.-weetā: Sameth.

Wauſtaš krohna pagasta-teeſa ſinamu daridama, ka pee Wauſtaš pils-klunga pa- gaſta peederigaiš

Pehteriš Ggle

1. Augustā ſ. g. ar nahwi aiſgahjiš, uſai- zina zaur ſcho wiſuſ nelai kà parahdu de- wejuš un nehmejuš, kà ari wina mantinee- tuš, wiſu wehlaſaiš lihdiš 9. Oktoberim ſ. g. ſchē peeteiſtees, un ſawāš praſiſchanaš un parahduš, kà ari mantofchanaš teefkaš uſdoht, jo wehlaſ neweenu wairš nelau- fihtš, bet ar parahdu nehmejeem pehz likuma darihtš.

Wauſtaš krohna pagasta-teeſā, 28. Au- guriš 1880. (N 880.) Preekſchſchdetajš: J. Schleiſing. (S. B.) Strihw.: G. Loepffer

Krohna Emburgāš pagasta-walbe, Doh- beleš apr., dara zaur ſcho ſinamu, ka ſchi pagasta 1880/81. g. nobewu-dalſchana ir no- tikufi, un dalſchanaš-liſte lihdiš 26. ſch. m. deht eeſtatiſchanaš ſchē ſtahwehš iſliſta; wiſeem, kuri ar ſcho dalſchana nebuhtu meerā, waijag min. deenā ſchurpu atnahſt un ſawu nemeeru iſteit, un tad pee uſ- raugu-teeſāš eeſuhdſeht; pehz min. deenaš eerunaš wairš netiſk eewehrotāš.

Embura, 10. Septemberi 1880. (N 339.) Bag.-wez.: P. Reſauſky. (S. B.) Strihw.: M. Baumann.

Suhru pagasta-teeſa uſaižina zaur ſcho wiſuſ, kureem kahda pretruna par to buhtu, ka pee Suhru pagasta peederigee laulatee laudiš, Ernestš un Ilſe Gerel, kureem ne- weena behrna naw, pee ſchi pagasta pee- deriškā Andreja un Edeš Tihmana dehtu, **Kriſtu,** behrna weetā peenem, ſchahdu pretrumu lihdiš 29. Oktoberim ſch. g. pee ſchihš teefāš peeneſt. Pehz ſchi termina neweenaš wairš netiſk peenemš, bet adop- teereſchana, kà likumi atwehl, wiſgaligi no- ſlehgta.

Suhraš, 28. Augustā 1880. (N 133.) Preekſchſchdetajš: R. Wiedau +++ (S. B.) Teeſ-ſtrihw.: Roſenbergiſ.

Zaur ſcho baru ſinamu, ka eš **Wuzu- muiſchāš** ſudmalāš eſmu

willafahrſchanaš

majiņiſeš eerikſtejš, kurāš jau no 10. Sep- tembera ſ. g. darbā. Titlab wezaš, kà ari jaunaš fundeš it laiņni luhju, man willu peeſteleht.

C. Arnoldy.

Leſteneš pagasta-teeſai ir weenaš 15—16 gabuš wezaš,

behrš ſirgš,

ar maſu gaiſchu ſiſmīti peere, nodohiſ, kuru **31. Augustā ſ. g.** iſbehdſiš iſchiganš ir atſahjiš, un teel tamdeht ſchi ſirga ihpaſchneekš uſaižinahtš, ſcheit lihdiš 6. Nowemberim ſ. g. ar ſklaidrahm peerah- diſchanašm, ka ſchē ſirgš winam peeder, peeteiſtees, un tad ſcho ſirgu pret uſtura- un žitu iſmakſu atlihdiſchanaš lihdišā nemt; ja taš lihdiš noliktam terminam ne- notiſš, tad ſcho ſirgu 6. Nowemberi ſ. g' uhtrupe wairafkohlitajam pahrhohtš.

Leſteneš pagasta-teeſā, 6. Septemberi 1880. (N 94.) (S. B.)

Pormſateš pagasta-walbe dara zaur ſcho ahruſu pagasta dšihwodameem, ſchi pagasta lohjekleem ſinamu, ka galwaš-naudaš maſ- ſataju klafereſchanaš-liſte par 1880/81. g. lihdiš 17. Septemberim ſ. g. preekſch eeſkata ſtahwehš iſliſta, un ka tee, kuri par ſcho iſ- dalſchanaſu gribetu weſt ſuhdiſibu, ſebalaiš diwu nedeku lai kà no augſhā minetaš deenaš to pee peederigahš uſraugu-teeſāš war peeneſt, jo ſebal neweenaš wairš netiſk klaufihtš.

Pormſateš pag.-walbe, 27. Aug. 1880. (N 120.) Bag.-wez.: Pehter Ehrpe. +++ Bag.-ſkr.: Feldmann.

Palihga-ſkohlotaš

ar labahm leezibahm war weetu dabuht Rundalē pee ſkohlotaja **J. Roſenberga.**

Adr.: Rubenthal per Wauſte.

Uf Kurjemes kredit-beedribas kraščjanas-lahdes Wisaugstaki apšiprinato likumu grunti — minetahs beedribas direkzija dara zaur ņho wiņeem ņinamu, ka wina ir luhgta no ņintā gohda-pilņona Gottlieb Diebich **Wewera** ņga, lai winam pret ņawu **See-paja**, ņugeneņu- un ņpiņkeru-eelā eņoņhā grunts-gabala sub N° 409 C eņiņi laņhānu aiņleen naudu no kraņhĆanas-lahdes; ņa-deht tad Kurjemes kredit-beedribas direkzija, atņaufdamahņs uņ 3. Auguņt 1864. g. Wisaugstaki apšiprinato walņts-padohmes atwehli, zaur ņho wiņus tohs uņajina, ņam pee ņhi peeminētā grunts-gabala, ņuru grib eņiņi laht kraņhĆanas-lahdei, buhņu wezalaņs teeņibas, lai wini taņh 4 mehneņņu laiņā, rehņuahaņs no ņhi ņudinājumā beibņamāhs iņņludināņhānas deenas, pee Seepajas pilņņhtas-magistrates peemeld un leel eeraņņiht grunts-gabala ruiņs. Ja wini to nebuhņs iņbariņuņhi tai peeminētājā laiņā, tad kraņhĆanas-lahdei paliks preeņņhrohņas reņte par ņawu uņ ta grunts-gabala aiņņe-ueo naudu — preeņņh lahm praņņņānahm, ņas tai laiņā nebuhņs peemeldetas un toro- boreeretas.

Zelgawā, 20. Auguņtā 1880.
Direkz. padohm.: A. v. d. Osten-Sacken.
(N° 2188.) Sekt.: A. Seyling.

No Wahrenes muiņņwaldibas (Ruldigas aprinkl) teel zaur ņho ņinams darihts, ņa dewinpadņmit

mehĆa-dalas,

furas ar kohtem apauĆiņas, ņas preeņņh baņkeem, leetas-kohtem un behrja-malkas ir derigi. 13. Oktoberi ņ. g. pee Wahrenes pagasta-teeņas uņ wairakņohliņhānu tiņs pahrdohtas.

ņlahtatas ņinas par to war dabuht pee Wahrenes pagasta-teeņas ņriņwera Tiruma. Wahrenē, 2. Septembei 1880.

Wahrenes muiņņwaldiba.
(N° 31.) (S. W.)

Bentules krohna pagasta-teeņa dara zaur ņho ņinamu, ņa pee Zimeres pagasta ņinam ņaimneela 15. Auguņtā ņ. g. weens weņs

ņchĆimela ņirgs

peelņihņis; tee, ņam ņhaņhs ņirgs buhtu ņudis, teel uņajināti, lai lihņi 30. Septem-berim ņ. g. ar rittigahm peerahdiņhānahm ņheit meldejahņs, jo pehņ ņhi termina tiņs darihts pehņ 99. un 100. Kurjemes ņem-nektu-likuma ņ. 3.

Bentules teeņas-namā, 29. Auguņtā 1880.
(N° 89.) Preeņņņehdetājs: R. Habermann.
Teeņas-ņriņw.: H. Krafft.

Krohna Senņinamuiņņas pagasta-walde, Dohbeles apr., dara zaur ņho ņinamu, ņa ņhi pa- gasta 18°/s. g. nobewu dalisĆhāna ir no- tikuņi, un dalisĆhānas-liņte lihņi 22. ņh. m. deht eņņatņiņhānahņs ņhē ņahwehs iņliņta; wiņeem, ņuri ar ņho dalisĆhānu nebuhņu meerā, waiĆag min. deenā ņhurpu atnahņt un ņawu nemeeru iņteikt, un tad pee uņ- raugu-teeņas eņņuhņdeht; pehņ min. deenas eerumas wairs netiks eevehrotas.

Kaņtās, 2. Septembei 1880.
(N° 232.) Pag.-weņ.: M. Sustan.
(S. W.) ņriņw.: W. Baumann.

Krohna Senņinamuiņņas pagasta-walde, Dohbeles apr., dara zaur ņho ņinamu, ņa ņhi pa- gasta 18°/s. g. nobewu dalisĆhāna ir no- tikuņi, un dalisĆhānas-liņte lihņi 24. ņh. m. deht eņņatņiņhānahņs ņhē ņahwehs iņliņta; wiņeem, ņuri ar ņho dalisĆhānu nebuhņu meerā, waiĆag min. deenā ņhurpu atnahņt un ņawu nemeeru iņteikt, un tad pee uņ- raugu-teeņas eņņuhņdeht; pehņ min. deenas eerumas wairs netiks eevehrotas.

ņhĆitādēs, 2. Septemb. 1880.
(N° 124.) Pag.-weņ.: R. Verchs.
(S. W.) ņriņw.: W. Baumann.

Superdentēs pagasta-walde, Dohbeles- apr., dara zaur ņho ņinamu, ņa ņhi pa- gasta 18°/s. g. nobewu dalisĆhāna ir no- tikuņi, un dalisĆhānas-liņte lihņi 23. ņh. m. deht eņņatņiņhānahņs ņhē ņahwehs iņliņta; wiņeem, ņuri ar ņho dalisĆhānu nebuhņu meerā, waiĆag min. deenā ņhurpu atnahņt un ņawu nemeeru iņteikt, un tad pee uņ- raugu-teeņas eņņuhņdeht; pehņ min. deenas eerumas wairs netiks eevehrotas.

AbhĆitēs, 2. Septembei 1880.
(N° 99.) Pag.-weņ.: J. Ahrents.
(S. W.) ņriņw.: W. Baumann.

8. Oktoberi ņ. g. tiņs notureta

uhtrupe

Rundales Sarkana krohĆa pee LeisĆu rohbēņahm. PahrdohĆanā nahņs: roti, lamānas, ņirgu-leetas, un daņĆadas iņta bas- un ņaimneebibas-leetas.

Schwitenes pagasta-walde (Wauņlas ap- rinkl) dara zaur ņho wiņeem ņhi pagasta lohņeem ņinamu, ņa wina uņ preeņņh galwas-naudas un zitas malkaņhānas Schwitenes pagasta-namā, bet galwas-la- bibas un magasiņhnes aiņņeenejumu nobehr- ņhānas, tāpat ari pagasta nabagu uņņre- ņhānas labibas iņbohņhānu atkal Schwit- enes kaupemu-muiņņā — tiņ weenigi ka- rā 1. un 15. mehneņņa deenā, — bet ja tad ņwehtdeena eegaditohs, tad to deenu pehņ tam, — iņbarihs; tadeht wiņi tee, ņuri zitas deenas nahņs, par weli ņtagahņs. — To buhs wehrā nem!

Schwitenes pag.-nama, 28. Auguņtā 1880.
(N° 168.) Pag.-weņalāis: J. Kruchmal.
ņriņw.: Zinteneeks.

Pilsmuiņņas pagasta-walde (Wauņlas ap- rinkl), ņinamu daridama, ņa wina par Septembei ņ. g. galwas-naudu 19. 18°/s. gadu klaņerehs, uņajina zaur ņho wiņus tohs, ņureem laņbas eerumas deht galwas-naudas paweeĆlinaņhānas peeneņa- mas, minētā deenā ņheit peeteiņtees, jo wehlaņ neweenu neņlauņihs.

Pilsmuiņņas teeņ.-m., 27. Auguņtā 1880.
(N° 438.) Pagasta-weņalāis: J. Niekmann.
(S. W.) Pagasta-ņriņw.: G. Loepffer.

Pehņ tam, tad krohna Wez-Schwahrdes AhrnņitaiņĆu ņaimneeks, Janis Grundmanis, nomirņs, tad teel no Wez-Schwahrdes pa- gasta-teeņas ņludināhts, ņa wiņeem teem, ņas nomirejam to buhtu parahdā palikuņi, jeb no wina parahdus praņņtu, lihņi 25. Okto- berim ņ. g. ņawus parahdus buhs uņdoht un peedoht, jo pehņ ņhi termina parahdu ņhepeji tiņs likumigi ņrahpeti un parahdu praņņtaji pee muņņņigahņs ņuņņuņeņhānas no- raiditi.

Krohna Wez-Schwahrdes pagasta-teeĆā, 25. Auguņtā 1880.
(N° 246.) PreeņņņehĆd.: J. Deutschmann.
Teeņas-ņr.: J. Braun.

Sludināņhāna.

Saņes pagastam (Beeņen), Janjels- gawā aprinkl, ir likumigi eņņamineerehts

ņkohlotaja palihĆs

waiĆadņiĆs; ņas par to leezibas-raņņis ņheĆi uņrahdiht, un to weetu 15. Oktoberi ņ. g. gribetu peenemt, lai deht nolihĆņhānas meldejahņs 30. Septembei ņ. g. pee ņhiņs pagasta-waldibas.

Saņes pag.-waldiba, 4. Septemb. 1880.
(N° 147.) Pag.-weņ.: M. Brehņi.
(S. W.) ņr. w.: J. Leijng.

Franta-Sesawā pagasta-waldisĆhāna dara zaur ņho ņaweeem pagasta-lohņeem ņinamu, ņa galwas-naudas klaņereņhāna par 18°/s. g. 26. Septembei ņh. g. ņheit tiņs iņba- rita; ņas wehletohņs ņlimibas jeb neņhe- jibas deht pee galwas-naudas malkaņhānas atweeĆlinaņhānu, jeb ari atņwabinaņhānu panahņt, teem ir tai nolikā deenā, pulņten 10ās no rihta, ņheit ja-atnahņt un ņawu pagehņņhāna ar peenahņzigahm leezibahm ņapeeneņs; jo wehlaņ neweens wairs netiks ņlauņihs.

Franta-Sesawā, 5. Septembei 1880.
(N° 116.) Pag.-weņalāis: J. Keileus.
(S. W.) ņriņw.: W. Stande.

ņkohlotājs

ir Bleenu pagastam no 15. Oktobera ņ. g. waiĆadņiĆs; taphņh ņkohlotaji, ņuri waiĆadņi- gahņ amata-ateņtates ņheĆi peeneņt un uņ ņho weetu wehlahņs meldeetes, teel uņajinā- nati, driņņā laiņā pee Bleenu pag.-waldibas meldeetes.

Bleenōs, 8. Septbr. 1880.
(N° 92.) Pag.-weņ.: R. Kronberg.
(S. W.) Pag.-ņr.: G. Ranckenberg.

Jauni augņi-lohti, ņā: ahbeles, bumberes, ņiņĆhi, pluhmes, keņberes, un jauni ohgu-ņruhmi, ņā: awentes, ņemenes ar rittigeeem wahrdem un no labahm ņortehm — ir pee manis dabunāmi. Ari peedah- waju ņawus kruhmus un kohņus preeņņh parņahm un alejahm. Zelgawā, Konņtan- tina-eelas beigās, pa freiĆo rohtu, pretim ņapeeru parahdes-plazim, kunteņs un ande- les-dahrineeks **J. Brantņewiņs**.

Wiņi tee, ņam lahbĆi eemeli jeb pretu- nas buhtu pret pee Behrņumuiņņas pa- gasta, Wauņlas aprinkl, peeraņņitā

Ludwig BurgewiĶa

adopteereņhānas — no pee ta paņĶa pa- gasta peederigahņs atraihtnes Greetas ņchno- ring, teel zaur ņho uņajināti, lihņi 1. De- zemberim 1880. g. ņheit meldeetes, jo weh- laņ neweens wairs netiks ņlauņihs.

Behrņumuiņņas pagasta-teeĆā, 8. Sep- tembei 1880. (N° 56.)

Ķleiņas pagasta-walde dara ņinamu, ņa galwas-naudas (krohna- un pagasta no- bohņhānu) iņdalisĆhāna par 1880/81. gadu 27. Septembei 1880. gadā tiņs preeņņhā nemta; tandeht teem pagasta-lohņeem, ņuri no galwas-naudas malkaņhānas gri- betu tiņt atņwabinati jeb paweeĆlinati, ņa- was luhĶhānas minētā deenā pagasta weetneeeem ir preeņņhā janeņs, jo wehla- ņas peeneņhānas netiks eevehrotas.

ĶleiĶā, 9. Septbr. 1880.
(N° 255.) Pag.-weņ.: J. Kleinberg.
(S. W.) ņriņw.: J. Fr. Haase.

Breeņņumuiņņas pagasta-walde dara ņinamu, ņa krohna- un pagasta no- bohņhānu iņdalisĆhāna par 1880/81. g. 29. Septembei 1880. g. notiks. Tadeht teem pagasta-lohņeem, ņuri no galwas- naudas malkaņhānas gribetu tiņt atņwabi- nati jeb paweeĆlinati, ņawas luhĶhānas minētā deenā pagasta weetneeeem ir preeņņhā janeņs, jo wehlaņas peeneņhānas ne- tiks eevehrotas.

ĶleiĶā, 10. Septbr. 1880.
(N° 115.) Pag.-weņ.: J. Kahn.
(S. W.) ņriņw.: J. Fr. Haase.

Palangas pagasta-teeĶa uņajina wiņus tohs, ņam pret to lahbā likumiga eeruna buhtu, ņa pee Palangas peederigee laulatee draugi, Rafimirs un Anna Naudis, pee Palangas pagasta peederigo

Augustinu Naudis

— iņta behrna weetā peenem, lihņi 8. Ok- toberim 1880. g. ņawas eerumas ņheĶpat peeneņt, jo wehlaņ notiks, ņā Valt. pr.-liņ. 185. art. to pawehli.

Palangā, 8. Septembei 1880.
(N° 64.) (S. W.)

ņad pee Sohdu pagasta peederigee lau- latee laudis, Marihs un Anna Willars, pee ņhi pagasta peederigo ņahna un An- nas dehlu,

Julius Feldmann,

behrna weetā peenehmuņiņi, ņad teel no Galamuiņņas pagasta-teeņas wiņi tee, ņam lahbā likumiga pretruua pret ņho adoptee- reņhānu buhtu, zaur ņho uņajināti, ņawas pretņhānahņs lihņi 8. Nowemberim 1880. g. ņheit peeneņt, jo wehlaņ neweens wairs netiks ņlauņihs.

Galamuiņņā, 6. Septbr. 1880.
(N° 50.) PreeņņņehĆd.: J. SihliņĶ.
(S. W.) Teeņ.-ņr.: Jean Strauting.

No Muhrumuiņņas pagasta-waldes teel wiņeem ahpagasta-ohņwobameem, ņheĶt peederigeeem pagasta-lohņeem ņinams da- rihts, ņa galwas-naudas klaņereņhāna par 1880/81. g. 2. Oktoberi ņh. g. tiņs iņba- rita, un ņam lahbā nemeera-eeruna, jeb at- weeĆlinaņhāna pagehņraha buhtu, to lihņi teiktai deenai lai peeneņs, jo wehlaņ netiks ņlauņihs, un pehņ iņdalisĆhānas waiĆadņehņs maņaht.

Muhrumuiņņas pagasta-waldē, 10. Sep- tembei 1880.
(N° 50.) Pag.-weņ.: J. Freiberg.
(S. W.) ņriņw.: Grubes Athurs.

No Stelpeņmuiņņas krohna pagasta-tee- ņas teel wiņi tee uņajināti, ņam lahbā li- kumiga pretruua pee tam buhtu, ņa pee ņhi pagasta peederigee laulatee laudis, Andrejs un Obe Bertulants, ņureem paņĶeem ne- weena behrna nau, ari pee ņhi pagasta peederigo talpu Jura un Annas Kauper jaunato dehlu, Juri, behrna weetā un par mantineeku grib peenemt, lai lihņi 14. Ok- toberim ņ. g. meldejahņs, jo pehņ ņhi ter- mina neweenu wairs neņlauņihs, bet mi- nētā adoptereņhāna tiņs apņiņpirnata.

Stelpeņmuiņņas teeņas-namā, 9. Sep- tembei 1880.
(N° 175.) PreeņņņehĆd.: A. Rehtat.
(S. W.) ņriņw.: J. Kosewņņh.

Kalnāmuiņņas pagasta-teeĶa (Hofzumberge Gem. Bericht) uņajina zaur ņho wiņus, ņam lahbās eerumas jeb likumigi eemeli pret to buhtu, ņa pee ņheĶeneņs pagasta peederigāis Janis Sedus ņawa braņā ņahna Sedus dehlu, Jani, dņim. 28. De- zemberi 1872. g., behrna weetā peenem (adopteerē), wiņi wehlaņalāis lihņi 4. Ok- toberim ņh. g. ņawas eerumas ņheĶt uņdoht, jo wehlaņ wairs netiks ņlauņihs, bet da- rihts, to likums pawehli (c. f. ņ 185 B. pr. I. gr.)

Kalnāmuiņņas pagasta-teeĶā, 6. Sep- tembei 1880.
(N° 242.) PreeņņņehĆd.: J. Brigders.
(S. W.) Pag.-teeņ.-ņr.: J. Kweņiņs.

Grunts-gabali

teel iņbohņi uņ nohmu **Annasmuiņņā**, blakam Lutinna dņelzela ņtanĶjai „Saņu- muiņņā”. Luwatas ņnas dabunamas min. muiņņā.

25 rubli ņudr. pateizibas-algā!

tam, ņas palihņi atdabuht Lihw-BehrĶes Behninu ņaimneeam — nahti uņ 1. Sep- temberi no ganibahm ņagto ņirgu, 9 gabu wezu, 90 rubli wehrtu. ņihmes: bruhna ņpalwa; krehpes un aņte melni; abas pa- ņaņĶņahĶas; no pinetku-weetas ņahtohņt, balņas; uņ labahņs paņaņĶņahĶas, no pi- nektu-weetas augehĶup, 5 melnas ņrihpas; uņ labahņs preeņņņahĶas, apaņĶā pee naga, balņs pleņis; uņ muguras labahņs puņes, un labajā puņē apaņĶā aņtes — balņi pleņi.

No Reel-Dimņeneem

tika atkal nahti uņ 28. Auguņtu dņelstena Behwe no ahbula noņagta, 150 r. wehrēdā, 4 gabus weza, balņu aņti, balņahm kreh- pehm, ņrihpā pahņ peeri un gaiņā purņs. ņas ņho behrni waretu uņrahdiht, dabuhņ **25 rubli** pateizibas-malkas; — war mel- deht Zelgawā, pee traņteera ņunga A. Wil- lau, katoku-eelā, jeb Reel-Dimņenōs, pee uņņinu-muiņņas, Dohbeles aprinkl.

25 rubl. ņudr. pateizibas-algā!

Nahti uņ 13. Septembei ņ. g. ir Indriņim Ahsolinam Behtras-muiņņā 3 gabu wezņs, bruhns ņirgs, ar balņu pleņi uņ weemu ņiņtu, no ganibahm noņagts. ņas pee- paliht to ņirgu atdabuht, dabuhņ augehĶ- mineto pateizibas-malku.

Murmuiņņas pagasta-ņkohlā ir eņņamineerehts

palihĆs

waiĆadņiĆs. Pateiņņhānahņs perņonigi jeb zaur wehņalti ņem adreņes: **Ķts. P. Sei- mann**, Straņē, pr. Luņum.

Beezas mahĶas

teel par ņurgeem 1881. g. TahņĶu-Ba- burē, 16 weņņes no Aņņpites, pahdohņas. Luwā dņelzela-ņtanĶjai ir Breeketu, 20 weņņes ahņlu.

Gemalkaņhāna: 10 procentes no pier- ņhānas-malkas. ņlahtatas ņinas pee **TahņĶu-Badures muiņņwaldibas**.

Dņimtōmuiņņā Wezpiē, Grohbinas

aprinkl, ir wairat

mahju

pahrdohdamas. Luwatas ņinas dabuna- mas pee min. muiņņas pagasta-teeņas ņriņ- wera.

Zelgawā

ir weens

restorazijas-dahrņs

ar 2 keheibahneem iņ brihwās rohtas pahrdohdams; — min. grunts-gabāls ari ir berigis preeņņh fabrika-platņĶa. ņapee- preja Endrijata dahrĶā, eņara-eelā.

BauņĶā

Brantņhu-tirĶus

tiņs no **6. lihņi 11. Oktoberim ņh. g. noturehts**.

BauņĶā, 8. Septembei 1880.
(N° 272.) Pilņhtas-galwa: J. Steeben.
Sekt. weetā: G. Sanderjohn.

ņĶetru ņirgu-ņheņlu **Luņamā maņĶine** ar ņalmu traņitaji, ņā ari puzmaņĶine — ir pahrdohdamas Reel-Wirzawas ņaņatu- mahĶās.

Wislabahņs ņortēs

auglu-kohtus

ņriņdoru-ņahmu-ohgu- un awent-kruhminis, kohņuma- un gawju kohņus, dahrju koh- ņes, daņĶadas ņemneet. puņes, miņu ņemenu- un ņpargetu-ņahdus, teepas, atāĶijas un baltohs eņņņņhņus preeņņh dņihweem ņoh- geem 2c. 2c. 2c. par mehremu ņenu pahrdohd

S. Alwers, andeles-dahrņneeks Durbē, pee Grohbinas.

! Sirsnigas pateizibas!
 iſtata par parahdito laipnibu
 Brihweſtibas-ſwehtku deenā, 30.
 Augustā, Naudites Namiku-mahju
 ihpaſchneezei, gohdajamai **Soſſ-**
rata kundſei —
Kruhminu Vina.

Zeen.
ſkohlotaſu funkci
 ſi Jelgawā Kirſpēles-ſkohlās-
 komiſijas aprinda teel laipni luhgti,
 ſanabht uſ
Konferenzi
 Jelgawā, 24. Septembari, pulſt-
 ſten 11oſ preekſchpuſd., ſchir-
 tenhōfera lga lokali.
 Rihga-mahzitajs **Conradi.**

Par ſim,
 kam ber, ta es pahzelojſis un eſmu atkal
 runajams **notariuſ publikus darifchanās.**
Notariuſ publikus Eiven.

Agrafais Berkenes ſkohlotaſis,
Kruhma lgs,
 teel luhgts, ſavū tagadeju adreſi uſdoht.

Sludinajums
preekſch juhras-brauzejeem.
 Zeepejas juhras-brauzeju-ſkohlā ſchigada
 kurſus ſahlfes 2. Oktobri, un ir wi-
 ſeem teem, kuru wehletohs pee ta dalibu
 nemt, lai tā ja-atnabht un ar kruſtamahs-
 ſihmes uſrahdiſchanu pee apalſchā parakſti-
 juſchā iapeeteizahs.
 Pee eſtahſchanahs ſkohlā teel ſchahdas
 mahzeſchanaſ paghretas:

a) apalſchā klāſe (preekſch juhras-brau-
 zejeem gar juhrmati): laſht un rak-
 ſht;
 b) widus-klāſe (preekſch tahtas-brauſchā-
 nas ſtuhrmancem): laſht un rakſht,
 iſchetras rehſinaſchanaſ ſchiras ar we-
 ſeleem ſkaitteem, rehſinaht ar daku-
 ſkaitteem, deſmitdaku- un noſautteem
 ſkaitteem; weentahrtigohs trihsſkaitu
 rehſinumus praſt.
ſkohlās apmekleſchana
 par wehti.

E. Kwaas,
 Zeepejas juhras-brauzeju-ſkohlās
 preekſchneefs.

Preekſch ſabiles pagasta ir no 15. Ok-
 tobera ſch. g.

ſkohlotaſa palihgs
 wajadſigs. Kas ſcho weetu gribetu pee-
 nemt, lai peehohdahs ar ſawahm ſeezibahm
 turpat pee ſkohlotaſa

Fr. Sarschanta.

! Jaunjelgawā!

Daru jaun ſcho ſinamu, ta es wehſt-
 itai lihdſ 22. Septembarim Jaunjelgawā

fotografeereſchu;
 tadeht luhhu zeen, publiku, kam buhtu
 kahdas apſtelleschanaſ, ar tahm paſteigtees,
 tā ari tahs pee manim apſtelletahs, un jau
 aiſmaſkatahs fotograſijas nonemt.

A. Bohlen,
 fotografs.

Lakeereſchana!

Ratus un kamanas labi un lehti
 lakeere Jelgawā, leelajā eelā № 26, pee

Heinrich Rade.

Bohtetas abbeles
 ir pahredohtamas **Maſ- Gleija,** pee
Strohwa-Wirzawas.

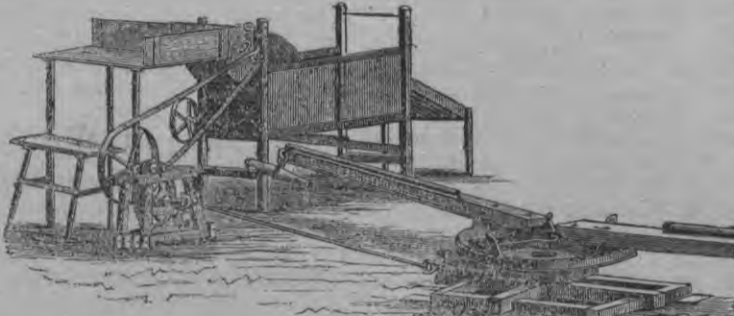
Pauls Martinelli
 № 3. Jelgawā, pee tirgus-plaſchā, № 3.
 (blakam Hōpſtera lga bohdei).

peedahwā par wiſlehtatahm zenahm wiſadus eekſch- un ahrſemes

wihmus un ſchampanjerus,

Italijas un Franziyas likeerus,
 Anglu porteri, rumu, konjaku, araku, wiſadus Rihgās likee-
 rus, Stokmanumuiſchās- un Gezawas nulles u. t. pr.
 Turpat ari pahredoht ſtipras, apatas puſtohpa

alus-pudeles
 no lehgera.

Sweedru original-arklus, ihpaſchi labi taifitus,
patent-gredſemu-blukus, pawiſam beſ dſeſes,
miſoſchanaſ-arklus, plat-ſehſchanaſ-
maſchines,

patent-ſehſchanaſ-maſchines, gehpel-
kulſchanaſ-maſchines,
grandu-tihriſchanaſ-maſchines,

Claytona un Shuttlewortha
lokomobiles un damſkuhlejus
 peedahwā no lehgera

P. van Dyka pehznahzeji,
 Rihgā, leelajā ſmilſchu-eelā № 1.

Grandsdupē ir par Jurgeem 1881.
 gadā kahdas
maſjas
 uſ 12 gabem uſ nohmū dabujamas. Klah-
 tatus nohmās- nolihgumus war dabuht
 ſinaht pee Grandsdupes muifchwaldibas.

Kulamahs maſchines,
labibas-tihriſchanaſ ma-
ſchines un
arkli
 dabunami pee

Otto Webera,
 Jelgawā, katohu eelā № 21.

Muiſchu-ihpaſchneeku, arendatoru, meldebu
 un nohmneeku lguſ, kureem

barotas zuhtas
 pahredohtamas, uſajzinu, lai tee ar tam pee
 manim meldejahs. Undele war tift no-
 ſlehgta pehz dſihwas zuhtas ſmaguma (ſwara.)
Jeannot Scheffel, Zeepejā,
 damſa-beſu-fabriki.

Latweeſchu
meitu-ſkohlā — Rihgā
 meitenes wehſt uſnem mahzibā un pen-
 ſionā.

Stohlās-preekſchneeks: P. Siluſch.
 Wiſās grahmata-bohdeſ dabunams:
Zeta wadons
 preekſch
wehſtuku rakſtiſchanaſ.
 Ohtra pahraudſita druka.
 Maſā 60 kap.

Par labu plawu (lantu) un
aramahs grunts
 iſtſehſchanaſ war dabuht ſinu uſ dſeſ-
 zela-ſtanziyas **Olai** (ſtarp Rihgu un Jel-
 gawū) pee preekſchneeka.

Jelgawā Latw. beedribas
 ahrſahrtiga

general-ſapulze
 buhs 25. Septembari 1880. g. Jel-
 gawā, Zehra namā, pulſten puſzel
 12oſ no rihga.

Deenas-ſahrtiba:
 1) Kahda amata-wihra iſſlehghschana.
 2) Jelgawā ſwehtku-komitejas leeta.
 3) Beedribas ruhmes weeta.
 Beedri, kam beedribas labums ruh, teel
 uſajzinati, ſcho ſapulzi uſ wiſu wiſti apmekleht.
Preſidents: Neumanis.

Jelgawā Latw.
ſwehtku-komiteja.
General-ſapulze.

Treſchdeen, 24. Septembari 1880.
 g., pulſten 11oſ preekſch puſdeenas, ko-
 mitejas lokali pee S. Weinberga, leelajā
 eelā № 43.

Deenas-ſahrtiba:
 1) Baſara iſtſehſchana „Sarkanam kru-
 ſtam“ par labu.
 2) Jelgawā Latw. beedribas ſaween-
 ſchanaſ leeta.
 3) Daſchadu preekſchlikumu ſpreedumi.
Preekſchneeks J. Böttcher.

Slohtā
gada-tirgus

pirmdēen, 22. Septembari 1880.
 (S. B.) **Tirgus komiſija.**

Jelgawā teatera-namā.
 (Mitetu tirgū.)

Zetortdeen, 2. Oktobri 1880. g.
Latweeſchu
teatera iſrahdiſchana

Jelgawā Latweeſchu beedribas at-
teereem, ſem mahtſleneela D. Bre-
ſchinsky lga wadiſchanaſ.
 Pirmo reifi:

Mebrneeks.

Statu-luga iſchetros zehleendſ no Kaſchotu
 Dahwa ar kuplejahm.
Starpā tift dſeedahſ no mahtſleneela D.
Breſchinsky lga.

Teatera zenaſ, tā parastās.
 Biletēs dabujamas eppreekſch pee ſohpmana
 Heilsberg lga (ne tahtu no Goerka ap-
 teeka), un iſrahdiſchanaſ deenā no pulſten 3.
 pehz puſdeenas teateri pee kaſes.

Teatera iſrahdiſchana ſahlfes
pulſten 5. pehz puſdeenas.
 Pehz teatera:

Balle

Jelgawā Latweeſchu beedribas ſahlē, Zehra
 namā (ee-ſchana no ſtrihwera-eelaſ.) **Balles**
 biletēs, kaſ dabujamas wakarā — beedribā
 pee kaſes, maſahs: beedreem 70 kap., bee-
 dru dahmahm 30 kap.; nebeedreem 1 rubli,
 to dahmahm 50 kap.

Jelgawā Latweeſchu beedribas
Kahrtibas-komiſija.

Mahju behrunu
ſkohlotaſis,

Grabmata,

zaur kuzas palihdſibu behrni wiſas tahs
 ſinaſchanaſ war eemahzitees, kaſ teem pee
 eſtahſchanaſ ſkohlā ir wajadſigas.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena Kristiba, weena tijiba.

Rahditajs: Sinas. Stahstu-krachjums. Epifanija. Mifiones lapa.

Sinas.

Is Leel-Swehtes. Zil patihkami lasiht, kad R. E. L. kungs „Bals“ Nr. 12. raksta no Sakahs-muischas, ka skohlotajs Schuberta kungs behrnus eemahzijas, katram gahjejam jeb brauzejam, ko us zeta fateel, labdeenu doht. Zil man sinams, tad Schuberta kungs ir reis bijis Leel-Swehtes pagasta skohlens, un lohti jopreezajahs, ka atminejis ir faweem skohleneem to flawenu istureschanohs mahziht, us ko pats, mineta pagasta skohla, no skohlotaja tizis stipri ween paslubinahts. — Bija reis deena, kur muhsu skohla ta gadijahs. Ge-eijoht skohleni sweizinaschanu ar gohdpratigu pazelshanohs fanehma, ka wareja par tahdu lahrtigu istureschanohs lohti preezatees; bet redsu skohlas istaba ari eenahkam kahdu wihru, kas nemahl ne jepuri no galwas nonemt. Buhtu gandrihs jadohma, ka swirbulus apafsch jepures perina. B—ks.

No Baldones. Noschelodami mehš redsejahm sawu mihlo mahzitaju no mums schkiramees un us jaunu weetu aiseijam. Daschas firdis winsch ir, ta fakohht, lihdsnehmis, bet mums par to sawu aminu un mihlestibu atstahjis. Darbu, ko winsch pee mums ar Deewa schehligo palihgu strahdaja, wed tahlak muhsu tagadejais mahzitajs Gauzschas lgs. Scho wasar, 6. Julija, Gauzschas lgs tapa no prahwesta Kupffera lga Baldones draudse ewests par mahzitaju. Basnizas preekschneeks, zeen. Bausklas pilskungs, Merzendorfes leelkungs, Gezawas un Birsgales mahzitaji bij tahs deenas gohda-weesi. Prahwesta tehws Baldones draudsei lila mihkeem wahrdeem pee firds, lai sawu mahzitaju usnem ar mihlu prahtu un leel eelsch sew eesafnotees teem wahrdeem, ko mahzitajs draudsei sludinahs, jo tad mahzitajs eespehs sawu amatu nokohpt — gohdam un pehz Deewa prahta. — Tantis 2 gadoss, kur mahzitajs pee mums miht, winsch ir jau deewsgan leezinajis, ka grib, zil spehdams, draudsei kalpoht garigass leetas. Masajai Tohmes basnijai ir ruhpejees apgahdaht ehrgeles, un Merzendorfes skohlai buhs drihsa laika ehrgeles gatawas. Gribedams, lai jautas ehrgetu flanas dseedaschanu pawada un behrnu firdis skohlās zaur tam it ihpafchi taptu zilatas us Deewu, mahzitajs pats no sawas pufes ir peelizis naudu klahht. — Bateizamees mahzitajam, ka winsch weenmehr sawu wehribu greech us kapehtu uskohpschanu un us skohlas selschanu. Pat daschas skohlās ir mahzitajs pats nopirzis skohlas-grahmatas, kamehr skohlas-laje winam to reis atmakfahs. Pee wisa mahzitajs parahda, ka grib dariht, ko tas Kungs pawehlejis, fazidams: „Gani manas awis!“ Lai Deewa schehlastiba paleel ar draudses un mahzitaja ahriigo un eelschligo dshwibu! G. S.

No krohna Birschu-muischas. Isnemohht daschus faimneelus, kas newihsho labi strahdaht, Birseefchi beidsamajoss gaddoss it teizami gahjuschi us preekschu. Bet weena fina mehš gan bijahm palikuschi ais dascha zita pagasta; prohti skohlas fina. Muhsu pagastam, kam wairak ka 200 faimneelu, nebij lihds schim ihpafcha skohlas-nama, bet skohla tapa tureta feschās no pagasta ihretās weetas. Illatris nopratihš, ka tahda pagaidu buhschana newareja ilgi pastahweht. Ta tad scho pawafar usfahlahm buhweht staltu skohlas-namu, kas makfahs lihds 15 tuhst. rubtu. Tiklihds schi ehka buhs gatawa, tiks ohtra gala pagastam zelts tahds pat skohlas-nams. Pagastam gangruhti nahlfes tahdas leelas naudas-summas sadabuht, bet jeram, ka ar Deewa palihgu to eespehsim, jo pagasts labpraht usnemfess schihs nastas preeksch jaunahs pa-audses isglibtoschanas. Dahrgakas mantas mehš newaram saweem behrneem lihds doht zeta, ka labas mahzibas, kas leeti derehs wisa wihu muhscha. Skohlas gaismai isplatotees sudihš nelahrteege krohgu-preeki, kureem tagad deemschehl deewsgan peekriteju. Rahds Birseetis.

No Kuldigas sino, ka Jahnoss pee Kuldigas gimnasijas ir 8 mahzelli sawu eklam nolikufchi, un nu Augusta mehnesi atkal 31 skohlens no jauna gimnasija tapis usnemts, ta ka tagad pawifam

Kuldigas gimnasija esohht 259 skohlas-behrni. — Kuldigas augstala „meitenu-skohla“ jau pastahwoht 15 gadus. — 8. Augusta swinejuschi tamdeht masus swehtkus „meitenu-skohla“. — Kuldigas Lutera basniza noturejuschi 24. Augusta „paganu- un Zubdu mifiones swehtkus“, kur esohht spredikus teikuschi: mifiones mahzitajs Dworlowizis, Jalg. mahz. Katterfelds, Apriku mahz. Zeidleris un weens mifiones kandidats no Berlines. Sinotajs.

No Ruzawas. Jau ir loikraftoss sinohts, ka 8. Augusta Ruzawas un Swentajas mahzitajs, Andrejs Schulmanis, ir aigahjis Bahzija, Rauheimes weschlibas awotoss, us muhschigo dufu. Pee-spraudischi schi kahdus pahri wahrdinus is nelaika dshwes-gahjuma. Schulmana mahzitajs bij Latweefchu tautas dehlš, kas dauds gadus bij Zwandē par kesteri, pagasta-skohlotaju un skrihweri — pirmš gahja us Lehrpatu studeereht par mahzitaju. Sawas pirmahs mahzibas winsch baudija Baltakoss, kur nelaika Katterfelda mahzitajs sawa mahzitaja-muischa pats us sawu rohlu bij eetaifjis ne wifai leelu, bet kreetnu skohlu, kas dascham Latweetim sneedsa labas mahzibas. Schulmanis naw bijis nelahdas augstas skohlās, bet panahza to sewim spraussto mehri pats ween, dedsiigi mahzidamees un daschus kaweklus is zeta weldams.

Wehl skohlotaja amata stahwedams, Schulmanis bij pasihstams ka Latweefchu rakstneeks un dsejneeks. Winsch farakstija — man schkeet — kahdas 4 grahmatinas ar bildehm; grahmatinahm ir par wirskraftu: „Pafaulē, un kas tai eelscha.“ Tad winsch fazereja dseefminas, kas bij lasamas pa dalai „Latweefchu Awises“ un „Latweefchu drauga“ (zitlahrtiga Nihgas Treija mahzitaja awise), un pa dalai kalendera peelikumoss. Jeram, ka winsch ar saweem raksteem un sawa klusa dshwe ir ko labu pastrahdajis preeksch sawas tautas, un atradihs schehlastibu pee La, Kura preekscha winsch tagad stahw.

Nelaiki apraud laulatā draudsene, ar ko tilai 4 gadi lauliba dshwoja. — Salda dufa Laweem truhdeem! G. S.

Skohdas pilsehtina, Leishmalā, 10 werstes no Gramdas basnizas, — ir Raktina weeta, kas us Nihgrandi par pag.-skohlotaju aigahja — Hartmana lgs par Skohdas Lutera basnizas kesteri un skohlotaju eezelts. —t.—d.—g.

Jaunjelgawa, 30. Augusta. Schejenes pilsehtas-dohme notureja wakar wakarā ahrlahrtegu fehdeschanu. Spreeda par jaun-dibinato Aleksandera skohlu. Preekschlikumi bija schahdi: 1) Pee minetahs skohlas eetaifama andeles klase. 2) Dibinama semkohpibas klase, preeksch kuras no labprahdigas pufes wajjadsiiga seme jau peedahwata. 3) Skohlotaju alga pa-augstinama us 1000 rubl. 4) Jabuhwe jauna ehka preeksch 6-klasigas realskohlas. 5) Jaunjelgawas aprinka pagasti ja-usajina, lai tee nahk palihga pee materiala peewefchanas. — Projekts peenahziga weeta apstiprinaschanu jau dabujis, un ta-ka ari pee pilsehtas-dohmes lohjekteem schi fina jau eepreeksch weenoschanahs bijusi panahkta, tad jadohma, ka wisi preekschlikumi buhs peenemti. Rodohmata andeles- un semkohpibas klaschu dibinaschana atnesihs Jaunjelgawas apgabalam teescham dauds swehtibas; mehš tilai schaubamees, ka lauku pagasti pee skohlas buhwes kahdu eewehrojumu palihdsibu warehs un gribehs sneegt, zil lohti tas ari buhtu wehlejams. Skohla baudischoht zitahm minetahs kategorijas walsts skohlahm lihdsigas teesibas. B. B.

„Stahstu-krachjums“.

Sem schi wispahriga wirskrafta ir isnahkuschas wairak stahstu-grahmatas pehz nummureem. „Stahstu-krachjuma“ apgahdatajs ir Puhzifchu Gederta lgs Nihga.

Nr 1. Paslehpta manta.

Latwiski tulkojis P. G.

Schis stahsts ir 35 lapas garsch, us laba papihra un glihta drukā isstrahdahts no Sieslacka lga Jelgawa. Pehz fatura stahsts ir

nemts is Franzijas dumpja jeb revoluzijas laikeem 18. gadu-simtena eesahkumā, kad Ludwigs Aftonpadsmitais par Franziņu waldija. Tur kahds jaunš un kreetniš juhrneeks, ar labeem tikumeem, ir tapis no fkaudibas zaur meleem apfuhdsehts par walfis noseedsneeku, un noteefahts us muhschu zeetumā Jfs falā. Tur jaunais zeetumneeks zaur fawadu atgadijumu fateefahs ar kahdu klohtera preefshneeku, kas ari newainigš wairaf gadus jau zeetumā nodfshwojis. Ubeem zeetumneekem smaid preeziga zeriba, ka atradihs kardināla Zara Spada paslehypto, wairaf miljonu wehrtigo mantu; nospreesch islaust zeetuma muhri, un isbehgt, par 5 werstes plato juhru pahrpeldeadami, us Tibalon falu. Wineem tas isdohdahs; atrohđ Monti Kristo falā paslehypto leelo mantu; ar to apdahwina truhkuma zeetejus, un paschi dshwo laimigi.

Schis stahsts grib pasfubinaht us labeem tikumeem un labdari-geem darbeem, un atgahdinaht, ka katram labam darbam ir laba alga.

Walodas finā tulkotajs ir peeskaitams pee wislabakeem Latweefschu walodas pratejeem; teikumū jauki un ritofchi. Un stahstu pawedeenu, kaut gan daschās weetas puschu rauts, lasitajs tomehr war bes fareschgeschanas tiht kamolā. — Katrai leetai ir diwi puses, weena gaischa, ohtra tumscha. Tadeht apskatim ari tulkotaja tumscho pusi. Tē man japeefshme, ka Dantam pee paslehyptahs mantas atrafchanas wajadseja buht wairaf no kaislibas pahrnehtam, jo tahdōs brihshōs, kad tahdu leelu mantu atrohđ, zilweks newar sawu kaisligo dabu sawaldiht, ka wina juhtas netaptu tā sakustinatas, kas wina nopeetnibu par kaislibu nespehtu pahrwehrti. Tulkotajs ir ari pahri jaunus wahrduš schini stahstā eepinis; wahrds: „bura“ (sehgele) ir Latweefcheem swesch! Lai gan sehgele naw Latweefchu ihstais wahrds, bet no Wahzeem peefawinahs, bet tomehr jau ilgus gadus Latweefchi to sawā walodas wahjelitē nefajufchi. Pat wezās Latw. taut. dseefmās mehs atrohdam sehgelifchu audejinus, kā: „Lihgo laiwa us uhdena“ u. w. j. Tadeht paturefim wehl jo prohjahm, lai ar wina muhsu tauteefchi rohtajahs — til labi dseefmu wainadfinōs pihdami, kā ari dau-dfinadami pee kugu rikofchanas. Dhtis wahrds: „aiffeene“ (pazina) ir jaunš wahrds! Latweefcheem aisseenes (pazinas) wahrda weeta ir zits wezās un pasfistamaks wahrds: „nastina“! Par ziteem wahrdeem ne-atrohdu par wajadfigu, ko peefshmeht. Wispahrigi ir jafaka: walodas finā grahamata ir itin laba, un deriga preefsh stahstu mihtletajeem.

N 2. Breesmiga atreefshchanahs.

No N. W. Gogola. Latwifki tulkojis Sakssemneeku Kahrliis.

Schim stahstam naw ne eefahkuma, ne gala! Un tā tas nahlahs, ka Kreewu flawenais rakfneeks tahdu stahstu fazerejis, un Sakssemneeku Kahrliis Latweefcheem tahdu tulkojis? Us to es schahdi atbildeschu: Gogola rakfstus war lihdsinaht kohlam ar kupleem sareem. Tā faka Kreewi, kas Gogola rakfstus itin labi pasfist. Un to ari peerahda Gogola rakfsti, kas latwifki tulkoti; wini wif ir tuwā radneezi, it kā sari, kas no weena zelma augufchi; zits stahsts ir pawifam bes eefahkuma, kā jare, kas no kohka nogreests. Bet kas wairaf Gogola rakfstus lasifjis, tas fin, kur stahsta eefahkums, jeb no kam wifsch zehlees. Tā pat ari schis, schē augfchā minetais stahsts. Wina faturš isteiz kasaku dshwi, eeraschas, tikumus un dabu. Mehs schini stahstā ari atrohdam, ka Gogolis ir mahnu-tizibu stahstam par afi nehmis, ap ko wifš notikumš kā ritens greefchahs. Gogolis to ari darijis ar finu; wifsch pasina sawu tautu un winas mahnu-tizibu. Tadeht wifsch preefsh tahs ari fazereja tahdus stahstus, kas tautai tani laika patika. Jo ar pasafwifhigeem stahsteem wifsch peelabinaja tautu pee grahamata lasifchanas. Kā to ari pa datai muhsu weztehws Stenders pee Latweefcheem darija. Gogolis ir bijis tā ar rakfneeka garu apdahwinahts, ka til rets kahds stary tautu rakfneekem ir warejis ar wina lihdsina-tees. Tadeht winam bij eefpehjams sawas tautas dshwi, eeraschas un dabu rakfōs tā usfimeht, kahda ta pateefi dshwē parahdijahs. Wina dohmu smalkumi daschās weetas lasitaju til augfi pazel, un aifwed tahdā weeta, kur dwehsele lido par dseijas deewenes janteem pagalmjeem, un kur wisbreesmigakee notikumi jaulās krahfās laistahs. Tadeht zitam Gogola rakfstus tulkojohit ir gruhiti tulkojumā pahwest to garu, kas lasitaja dwehsele sawaldfina jeb aifgrahbj un few lihdsā welf, tā ka feno pagahjibu it kā klahit buhdamu sawahm azihm redsetum un sawahm aifhm dshredetum; kā tas Gogola originala fazerejumōs noteef. No teem, kas Gogola rakfstus latwifki tulkojufchi,

ir J. Brihsemneekam wislabaf isdewees Gogola garu tulkojumā pahwest. Zefschu gan wifsch pats faka: „Gogola walodu tā tulkohit, ka wifš dohmu smalkumi un pat wifš originala kohfchumi smarschotu istulkojumā — tas gan neweenam naw eefpehjams!“

Kaut gan schi stahsta tulkotajs, kā redfams, ir Brihsemneeka tulkojumū „Tarafs Bulba“ few par preefshfshmi nehmis, tad tomehr naw to ar nopeetnibu darijis. Un tadeht winam scho stahstu tulkojohit, naw bijis eefpehjams eewehroht to, kas rakfneekam ja-eewehro, prohti ka tahdās weetas, kas pascham naw pasfistamas, newajaga bes wadona eet, jo bes wadona war drihs malditees. Tā tas schini stahstā ir notizis. Tē es kahdus peemehrus peewedifchu: esails (kasaku wirswadonis) Gorobzis; tē familijas wahrds patur ihsto nosfshmi, un ne wis deenesta wahrds! Tadeht wajadfigās weetas wifur wajadseja rakfstih familijas wahrds. — Tahda gohdinaschana neflan patihkami, kad sawas familijas lohzeeki faka: (seewa) Danijela lungš; (wihrs) Katrinas kundse; (behrns) Tehwa lungš*) u. t. pr. Ari tahds teikumš it johzigi isklaufahs: „diwdesmit- un fimts gadu wetschi“. Diwdesmit gadus wezus mehs par wetscheem nefauzam. Brihsemneeks nebuhtu wis fazijis: „Wahzu famts“, bet drihsaf, Kreewu famts; jo Kreewem patihf wairaf samta drehbēs gehrttees, nekā Wahzeefcheem. — Kreewem naw tahda wahrda: Zahnis; bet Jwans, jeb Zanka. Tulkojumā newajadseja ihsto Kreewu wahrdu par latwifki tulkohit, jo zaur to lasitaju fauz is tahs weetas, kur Gogolis to garā ir aifwedis. Ari zitās weetas schini stahstā waloda naw til jauka, un teikumū til gludeni un ritofchi, kā Brihsemneekam eefsch „Tarafs Bulbas“.

Lai gan tē esmu augfchā minetam stahsta tulkotajam daschās wainas peerahdijis, tomehr pats stahsts ir derigs preefsh lasifchanas, un usmanigš lasitajs dabuh eepasfhtees ar kasaku dshwi un eeraschahm, un it ihpaschi ar Kreewu flawenā rakfneeka gara-dahwanahm. Grahmatas meefigā buhshchana ir tahda pat, kā pirmajā, tikai pahri lapas plahnaka. Grahmata ir deriga preefsh eepasfshchanahs ar Kreewu tautu, un ir peeskaitama pee laika-kaweeku nodatas.

N 3. Slawenais raufis.

Jf Kreewu walodas tulkojis Seedomu Briwajitis.

Lai gan tulkotajs naw teizis, kahds Kreewu rakfneeks originalu fazerejis, tad tomehr scho grahamatu lasohit, war pasfist par Gogola darbu. Schini grahamtinā lasitajs dabuh eepasfhtees ar Kreewu selenifschu dabu faimneezibas finā. Kā kasaki grib buht tee firdigakee un kreetnakee karewi, jo karewa firdiba un ismaniba ir kasaku gohdš; tāpat Kreewu selenitehm ir bijis tas leelakais gohdš, kura sawu faimneeziibu wed par zitam labaki. Pee tam wina daba flubina, dabuhit wirshohku par zitam. Schi daba winas naw ari schajōs laikōs atstahjufi, bet wehl flubinajufi, gara attihstibā augstaf kahpt.

Schini grahamtinā fazeretajs ir nehmees aprakfihit Kreewu swehtku rauschus; un par kahdu leelu gohdu Kreewetes to turo, kad mahf labus rauschus iszept, un kā Kreewi tahdu rauschu mahfleneezi flawē. Jauki fazeretajs ir aprakfijis weenu rauschu „mahfleneezi“, to par rohfiti u. t. pr. dehwedams; un labako raufi til augstū zehlis, ka to par Bahbeles tohrni nosauzis. Es newareju scho tulkojumū ar originalu falihdsinaht.

Tulkojumā waloda ir flaidra. Forma, papihris un druka ta pati, kā augfchā minetahm grahamahm; un ari peeskaitama pee laika-kaweeku nodatas.

Dseijas nodata.

Scho wasar ir ijnahkufchi diwi leelaki dseiju krahjumi, no J. Lautenbacha un J. Mahlberga. Pirmais krahjums ir apgahdahts no Schnakenburga, un ohtris no Puhzifchu Gederta kunga.

Par scheem dseiju krahjumeem til dohfschu wispahrigu pahrfklatu, bes kritikas. Jo kritiku negribu doht tamdeht, ka mums wehl naw weenprahtiba nodibinajufees dseijas kritikas finā. Lihds schim, kad kahds gribēja par Latweefchu dseiju spreest, tad tam pascham preefsh fewis wajadseja fastahdiht dseijas likumu. (Jo mums Latweefcheem wehl naw wispahrigi nodibinata dseijas likuma.) Bet pehz tajnibas, karam nu wareja buht ta drohshchiba un teefiba, pehz sawa fastahditā likuma dsejneekus nosohdiht jeb flaweht?! Jo zitu tautu dseijas likumus preefsh Latweefchu dseijas mehs newaram par pilnigeem peenemt. Tagad mums no diwahm pusehm ir apshlihšs Latweefchu dseijas likumu fastahdiht un klaijā laif. Mehs to nemfim mehroht un swehrt, pat ar nafigabalinōs fagraifihit, un tad ar waitofchanas-glahfi apskatihit un zauri

*) Schi peefshmejuma waina ir stahsta originala fazeretajam.

**) „Aiffeens“ nebuhs jaunš wahrds, jo behrns buhdams esmu scho wahrdu dau-df-

*) Gogolis schahdus teikumūš tadeht leetajis, ka Kreewi tā runā, un Kreewu walodā tas patihkami isklaufahs. Bet Latweefchu walodā tahdi teikumūš neflan jauki. Tulkotajs nemaf nebuhtu greiftojis, kad schahdus teikumūš buhtu tā tulkojis, ka

luhkoht, un wispehdigi us fahrtu list, lai uguns zaur leesmahm isschir ihstahs likuma weelas un sakaufe pa zeetu, nepahrgrohsamu dseijas likumu. Tad warefim teift: nu mums ir nodibinahs dseijas likums. Scho likumu warehs katriis dseijas darinatajs par wadoni nemt. Behz schi likuma ari katriis warehs teesu spreest, — dseijneeku sohdiht jeb flaweht.

Tagad apluhkofim minetohs dseijas-krahjumus. Birms:

„Dseijas skanas“ no J. Mahlberga.

Zif es spehju noluhkotees us mineto dseijas wainadfinu, tas man israhdahs itin jauks. Raut gan tani, preeksch manahm azihm, parahdahs dascha lapina saburfitu un puswihufu, un dascha pukite ta ka no kaunejusees, tamdeht ka naw ihsta weeta pehz eewehrotas fahrtas eepihita; un dascha israhdahs tahda swescha, ka nebuhtu tautas dahrsa audseta, un tadeht nemas negrib ar zitahm ka mahsina beedrotees, parunatees, sawu galwinu pazelt un waidfinu atklaht faules spohschuma, un lihds ar zitahm starotahs aztinu jaukshs krahfas mirdsinaht. Bet daschas lapinas til kohschu salas un staltas tautas dahrsa auguschas, un dascha pukite pilnigi isplankufi, kas sklaistahs krahfas laistahs, ka mirds ween. Un dasch seedinseh til fahrtu, kas it ka daita, newainiga lihgwina sawam mihlakajam azis smaida, firdi jaurina un eelihgimo, ka preeki negrib rimtees. Un zaur to sawas no-guruschahs, puswihufschahs un sweschahs mahsina ar saweem jauka-jeem krahfu starineem apklahj un pahrmirdsina, ka wis wainadfinseh it gresnis un stalts isflatahs.

Schis krahjumus fastahw is diwi datahm; pirmu dala atroh-dahs preeksch jaunibas un pee-auguschem jautras un nopeetnas dseijas, ohtra dala teikas. Schini dala ari waijadseja pasajinas peeskaitiht, kas pirmaja dala atstahtas. Schini wainadfinu ir ari eepihtas daschas pukites, kas Wahzu dahrsa audsetas un pluhktas. Schini krahjuma ari atroh-dahs „Schillera swans“ (Schillera pulstena dseefma). Resinu, kamdeht to til dauds mohza, latwiski tulkojoht? schi jau zetorta!

Dhtris krahjums: „Liga“ no J. Lautenbacha, par peeminu II. wispahrigeem Latw. dseed.-swehtkeem.

Par scho ir wispahrigi tas pats jafaka, ko par pirmo teizu. Schis no pirmu isschirahs zaur sawu leelaku augumu un staltaku meefas apgehrbu. Un ari fastahw is diwi datahm. Schi ari atroh-dahs storp paschu lihgwina Wahzu seltenites — Latweeschu drehbes gehrbuschahs. Dhtra dala wezo Latweeschu tautas-lohlohtes sawas balstites skandina.

Beidsiht peeminu wehl weenu dseijas-krahjumu, kas drihsa laika isnahs sem wahrda: Dseijneeka kohlle, par peeminu II. wispah-rigeem Latw. dseed.-swehtkeem no J. D. Schis krahjumus fastahwehs is diwi datahm. Pirmaja dala atradisees preeksch jaunibas un pee-auguschem, un preeksch Latweeschu patrioteem; par mihlestibu, dabu un daschahm Latwija eewehrojamahm weetahm, ka ari par Latweeschu daschadeem tautas-swehtkeem; par Rihg. Latw. beedribas dibinaschanu un winaas lihdschinigo darboschanohs; par winaas preek-keem un behdahm. Tad wehl par daschem Latweeschu kreetnajeem wihreem. Dhtra dala atradisees dseiojumi par peeminu Latweeschu kreetnajeem, kapos guloschem wihreem un labdareem.

Dannbergis.**)

Epifanija.*)

Kalnaju semes, ka Schweiz. fur muhsu stahsts zehlees, eemiht-neeki eetaifa sawus dschwoktus kalnaju nokahrnes un jaukas, pukainas eeiejahs, kas atroh-dahs kalnu starpas. Lai nu tahdas weetas eedshw-neekem ir meeriga, lohti jauka un patihkama dsihwe, tad tomehr winu dsihwe teef ne reti trauzeta no tahdahm breefmahm, par kurahm mums, kas meh lihdsena sem dsihwojam, naw ne jaufmas. Prohti tur us augsteem kalneem miht „muhschigs“ ledus un sneegs, us ko faule tilai karstas masaras-deenas dabuhn sawus starus mest, ta ka augsti gaisa pazehlfchees kalni mirds un spihd ka dimanti, ihpafchi faulei lezohht un noerectoht. Bet ari dauds reil gadahs, ka us scheem

kalnaju galeem sneegs ir til dauds fakrahjees, ka leelas nepahredsa-mas laminas, jeb sneega-gahsumas no kalna galeem nowelshs, pahrpilda kalnaju eeiejahs werstehm tahlu un fadraga un aproht eemiht-neekus un winu dschwoktus. Tahdu breefmigu atgadijumu ari schis stahsts usrahdihs.

Bija pats seemas laiks. Gotarda augstais, ledainais kalnaga wiseja sawa seemas gresnuma. Tahlu jo tahlu, zil til azis wis-aplahrt sneedshs, wairaf ne-eeraudfija, ka tilai klintis un ledu. Augstakee kalnu gali, kas discheni isschahwahs gaisa, mirdseht mirdseja, ka jau arween, rohshu farlana spohschuma. Dischens klufums, kahds ihpafchi atroh-dahs til Afrika tuksneschds un Seemet-Amerikas sahles-stepes, waldija par scho apgabalu. Saule it krahschni nolaidahs, un eeiejahs metahs krehfla.

Bezais tehws Mikadems, wehl jo spirgts septindesmit gadus wezs firmgalwis, tuwu un tahlu isflawehts zaur sawu dseedinaschanas mahstlu ar Alpu-Kalnaju sahlehms un zaur sawahm labahm pomahzi-bahm laimes deenas un spehziigeem apmeerinaschanas- un eepreezina-schanas wahrdeem nelaimes brihschds. — fehdeja sawa sinama weeta pee labi fiktas krahfns, un bija pabeidsis lasiht weenu nodaku is bibeles; is schihs swehtahs grahamatas wintsch il swehtdeenas mehdsu preekschu lasiht ar skanu balst sawai deewabihjigai un sklaistai meitai, Marijai, un sawam dehla-dehla, masajam Martினam. Skati un wisur fadsirdami noflaneja tohrna pulstans is tuweja Lihbintala zeema us palaunagu Jaungada-deena. Bezah sahu-wahleja dschwoktis weentuligi stahweja pee leela „Chrglastilbja“ apafschas; ta nosauza to wistuwako un wareno kalnu, kura ar sneegu apklahtais wirsgals bija eeraugams tilai pee skaidra gaisa.

Saule noeretedama apseltoja dischenohs kalnaju augstumus, kas atspihdeja sahu-wahleja istabinu, kas bija ispuschkota swehtdeenas jaukuma.

Mihliga wakara-swanischanu un gresnais atspihdums pildija firmgalwi ar swehtahm pateizibas-juhfmahm.

„Marija,“ wintsch lehni fazija, „panem pehdigo sweziti no tahm, ko swehta rohka apwehtija, un aisnesi to basniza. Redsi, ka tas mihlais Deews aisdedsina ledainus augstumus ar debeschligu uguni, — te pateizigam zilwekam ari nebuhs pakata palikt. Gij, mana meitina; ar Deewu dschwwojohht nahls atkal padohms un palihgs, un Leeldeenas-swehtki ir wehl tahlu; kad meh taupigi dschwosim, atlizinasim atkal daschas jaunus swezites, ko meh eededsinasim leelos swehtkos tam Rungam par gohdu.“

„Lahpraht, mihlo teht,“ sklaista Marija atbildeja un atschlihra sawas selta-sprohgainohs matas no peeres, „par to Deewa-mahte buhs mums ari schehliga.“*)

Mikadems atbildeja: „Deewa-mahte ir schehliga wiseem, kas winai ustizahs.“

Un Mahdschis, pee krahfns sehdedams, fazija:

„Klaufees weztehw,“ ka ohschu falnes sprehgata; bij gan mohkas, lihds winaas wakar is klintis plihsumeem isdabuju ahra.“

Marija bij isnehmufti pehdigo sweziti is skapja un skatijahs zaur lohdsinu tumshu wakara.

„Mihlais Deews, teht,“ meitina fazija, „waj tu nedfirdi, zeema pulstans noswana peezus, un Andrejs gribeja jau pulstans tschetrds pee mums buht.“

„Wintsch gan buhs,“ wezitis fazija, „pee kahda drauga pakawee-jees; no Andreja pateesti newari neta kauna dohmaht. Wintsch ta-tschu ir ar sawu ustizigo Pilasu wisu preekschpusdeenu strahdajis, ka jau kalna-wihrs, lai apgruwuscho zelotaju waretu isdabuhht pee deenas-gaismas.“

„To gan sinu,“ Marija atbildeja, „bet waj tad schodeen ne-buhs muhsu faderinaschana?“ „Ai, luhf schi, weztehw,“ Mahdschis, pee lohga peegajis, peepefchi eefauzahs, ka „Chrgla knahbis“ ir garsch palizis!“ Pee tam wintsch luhkaja us augschu, kur waren leela sneega kohpele pahri par „Chrgla“ kalna muguru labi tahlu bij no-lahrufees.

„Ta naw nekahda laba sime, mans dehls,“ firmgalwis atbildeja, „schis „Chrglis“, kad wintsch ar sawu nokahruscho knahbi par dauds tahlu us semi luhko, naw nekad eeiejah swehtibu nesis. Bet pakawimees us Deewu! Wina warena rohka walda ari par lawinehm.“

„Lai tad Deewa-mahte,“ Marija deewabihjigi fazija, „fanem muhsu pehdigo sweziti; es to nesfchu us basnizu.“

*) Schi familija bija katoli; tadeht wineem ir sawabas tijibas bohmas.

*) Lahpraht buhtum redsejujahi, ka Lautenbacha fgs buhtu raffitjis „Ligga“ un „Zuhf-mina“ u. t. pr., un ne wis „Liga“, un „Zusmina“ u. t. pr. Dasch scho jauko wirsrafstu gandrihs nepareisi lasa un saproht. Red.
**) Dannberga fgs pats par scho pahrspreedumu buhs atbildigs. Red.
*) Par „Epifaniju“ nosauz swaigines-beenu. Schis Greeku wahrds (zehlees no „epiphainesthai“ — parahditees) apshme parahdischanohs, ihpafchi Deewa parahdischanohs. Tadeht 4. gadu-sinteni Greeku basniza ar to wahrdu apshmeja skristus parahdischanohs jeb Wina peedfinjchanu. Wehlal apshmeja ar scho wahrdu to brihnischigo swaigines parahdischanohs teem gudreem is austruma semes, lihds beidsiht scho wahrdu sahla leetahht, apshmejoht paschus swaigines-beenas swehttus.

„Das ir pareisi, mana meita,“ Nikadems atbildeja, „swezite, tam Kungam par gohdu, naw nekad walti degusi.“

Marija steidsahs ar sweziti zaur eeļijas grauw uf zeema basnizu. Balaunaga swanischana bija apstahjusees; ehnas krita jo tumšaki uf eeļijahm, bet „Chrglastilbja“ warenā sneega kahpele stahweja tumšchi un draudofchi pahr Marijas galwu.

Meitina wehl nebija fasneegusi pirmohs namus zeemā, kad winas mihtakais, tas wifā apgabala pasihstamais un lohti isflawetais kalna-kasu medineeks, nahza winai pretim. Bet jaunekla fohli bij nedrohšchi, un kad winsch Marijai tuwojahs, bija redsams, ka winsch pee sawahm meefahm wairakās weetās bija aptihts ar lakateem.

„Manš Deews!“ Marija bahla palikusi eefaujahs, kad wina Andreju eeraudsija, „kas tad tew ir notizis?“

„Ne-ibihstees wis, Marija,“ jauneklis smauidam atbildeja, „es tik druzin eewainohs no dselchzeetahm flints-spižehm, kad glahbu sawu Pifasu, kas gandrihs aishajja bohja.“

„Ko tu dohmā?“ Andrejs eelustinahts tahtak fazija, „schis gohdigais lohpiusch ir schodeen islaschnojis ne masak kā trihs sneegā apgruwuschus zetotajus, un to winsch idarija ar apbrihnojamu pazee-tibu. Tatschu pee treschā apgruwuschā glahbejs pats gahsahs bes-

galigā dšlumā, un winsch buhtu bijis pagalam, ja nebuhtu fanehmīs wifus sawus spehkus.“ „Da suna deht tu pats gandrihs buhtu gah-jis bohja,“ Marija lehni fazija. „Bet kur tad ir Pifas?“

„Es wina pametu „Alpgalwā“ pee mahtes Martas. Na-baga funitis ir lohti eewainohs.“

Andrejs pawadija sawu Mariju uf basnizu. Wini aisnesa sweziti Deewa-mahtei un greesahs atpakat fakehruschees uf wezā Nika-dema dšhwolli.

Jau eeļijā bija tumšch, bet „Alpgalwa“ spihdeja wehl selta spohschumā. Zil jauki schē skatitees! Pahr tumšchahm leijs weetahm augsti jo augsti iszehluschees selta kalni lepojahs sawā jaukumā, kamehr juhdschm tahtu nahwes-klusums waldija. Masee meschi, kā ari Eihbintalas zeema nami bij aplahti ar dštu sneegu, jo seema schogad bij wairak kā zitahm reishahm isplatijusi sawu sneega- un ledus apsegu.

Kad Andrejs un Marija pee „Chrglastilbja“ kalna apakshas bij nonahkuschchi, Andrejs palika stahwoht; jaunekle bailigi aplampa sawa mihtakā rohku un baitu pilna luhkojahs uf augschu, uf breefmiģeem kalnaju augstumeem.

(Turpmat wehl.)

M i s i o n e s l a p a.

Par Zuhdu-misioni.

2. Mohs. gr. 34, 33. Mohsus bija lizis weenu apsegu uf sawu galwu.

Mihlee misiones draugi. Desmitahs sivehtdeenās pehz wafaras-swehtku atswehtes Ewangelijums no ta Kunga Jesu, kas Jerusaleme eejahdams, to apluhlodams apdraudeja, tapehz ka wina sawas peemellešchanas laiku nebij atsinusi — kristigu draudsi atkal no jauna mohdinajis un skubinajis rohku peelikt pee misiones-darba, pee Israēla. Baldeews Deewam, ari muhsu dsimtenē kristiti fahkuschchi atsiht, kas wineem peenahkajs; wifās draudšes famet dahwanas preelch ta darba; ari eezeltis ihpash strahdneeks pee ta darba, Zuhdu misionars, kas, zil sin, puhlejahs ar mahzishanu, grahamu-isdalishanu un braulshchanahm, to darbu dšht uf preelchu. Bet to gan wehl daudsi starp misiones draugeem naw sawratuschchi, zil gruhts tas darbs ir, tā ka ween ar pastahwigu luhgshanu tas gruhtums ir ja-uswar. Par to schai lapinā ihsumā gribam kahdus wahrdinus rakstih. Kad Mohsus no ta kalna nolahpa ar teem bauslibas galdineem rohā, tad wina waiga ahda spihdeja ar Deewa spohschumu, tā kā laudis, to redsedami, bihjajahs pee wina tuwu nahkt, un Mohsum bij jaleek apsegs uf sawu galwu. Isgahjuschahs (diwypadmitahs) swehtdeenās lektionā (2. Kor. 3.) swehtais Bahwils scho notikumū istahsta, rahdidams, ko tas apshimē. Tai weetā Bahwils runā no abejahm deribahm un wina amateem. Bezahs deribas amats ir nahwes amats jeb pasudinaschanas amats; winam jadarbojahs ar raksta-sihmi, kas almenōs eefihmeta un nokauj, prohti ar bauslibu, kas mahza atsiht grehku, un ka zaur grehkeem nahkt nahwe un pasuschana. Bet jaunahs deribas amats ir dšhwibas- un taisnoschanas amats; winsch dohd to garu, kas dšhwu dara, zaur grehku peedohshchanu. Saprohtams, ka ta gara amatam, kas pastahw, ir saws spohschums, kas spihd muhschigi. Bet ari tam pasudinaschanas- jeb nahwes amatam, kam bija jasuhd, bij saws spohschums, jo ta raksta-sihme jeb bausliba, lai wina ari nokauj, ir laba un swehta, no Deewa dohta; un zaur bauslibu nahkt grehku atsichschana un nahwes un pasuschanas isbailes, un kas bihstahs no nahwes, kas ir grehku nopelns, tas meklē Pestitaju, kas wina no grehkeem un no nahwes ispestihis; tapehz ta bausliba paleek par pamahzitaju uf Kristu, ka mehš taptum taisnoti zaur tizibu (Gal. 3, 24.); bausliba grib fa-taisiht tam Kungam to zetu, ka winsch war nahkt ar sawu eepreezinashanu pee tahm falauštahm firdihm, ko bausliba ir falausufi. Tapehz tai bauslibai ir saws spohschums, kas spihd, kamehr Kristus muhschigais spohschums uslez muhsu firdis. Uf Kristu sihmē bauslibas spohschums, kam bij sust, un Kristus to bauslibu ir peepildijis, remdedams to ilgoshchanohs, ar ko falaušta un satreehta firds ilgojahs pehz sawa Pestitaja. Bet tahdu spohschumu, kas ir bauslibai, Israēla behrni newareja usluhkoht, jo wina firdis bij apzeekinatas, un tee negribeja atsiht sawus grehkus; tapehz Mohsum bij jaleek apsegs uf sawu waigu. Tahdi paschi ari bija Zuhdi peepildishanas laiks, kad Jesus bij nahzis to bauslibu un tohs praweeschus peepildih; tee, kā tas Warisejis lihdsibā, negribeja atsiht sawus grehkus, bet paschi

taisnotees; tapehz tee ne-atfina Deewa schehligu peemellešchanu un atmeta to Kungu Jesu, wina pee krusa firdami. Tahdi paschi ari Zuhdi wehl ir muhsu deenās; tee negrib atsiht bauslibas spohschumu, kas sihmē uf Kristu; tapehz ari wehl lihds schai deenai, kā Bahwils saka, tas pats apsegs paleek wineem wezo deribu lasoht, un lihds schai deenai, kad Mohsus tohp lasihts, apsegs karajahs preelch wina firdihm. Tapehz ka tas apsegs paleek wineem wezo deribu lasoht, jeb karajahs preelch wina firdihm, tee newar tikt pee pateesibas atsichschanas, uf ko Mohsus un tee praweeschchi sihmē. Tapehz ari tai misionei tik gruhts darbs ar Zuhdeem, un mas rohnahs winai sekmes. Un pats welns to apsegu ir padarijis jo beesu un tumšču, lai wini nefaproht un ne-atgreeschahs. Tas welns ar sawu wiltibu to ir padarijis, ka Zuhdu rakstu-mahzitaji ir isgudrojuschchi wifadas wiltigas mahzibas, ar ko wezahs deribas ihstena sawrashana teel jo wairak aiskaweta. Tahdas wiltigas mahzibas ir saliktas grahamā, ko Zuhdi tura leelā gohdā — lihds wezahs deribas raksteem, un ko sawz par Talmudu. Talmuds ir peepildihis ar wifadeem neeku-stahsteem un wezahs deribas grahamu leelahm istahstishchanahm, kas Zuhdeem nekauj wis atgreestees pee tizibas eelch Jesu, bet tur pretim wina firdis apzeetina ar eenaidu un nizinashanu pret Jesu, zaur ko tatschu azihm redsoht Mohsus un tee praweeschchi ir peepilditi. Pateesi, Talmuds ir tas apsegs, kas karajahs preelch wina firdihm un teem nekauj manih, uf ko tas spohschums sihmē, neds atgreestees pee Kristus. Tapehz, kamehr Zuhdi Talmudam un wina wiltigahm mahzibahm tizehs, misiones-darbs starp Zuhdeem paliks jo gruhts darbs, un walti misionari puhlesees, no wezās deribas Zuhdeem apleezinaht, Jesu esam to Kristu, eelch ka wifās apshilshanas ir peepilditas. Ar redsigahm azihm tee neredsi, jo tas apsegs karajahs preelch wina firdihm, un starp wifās pasaules tautahm tomehr nerohnahs zita tauta, kas tā, kā Zuhdi, puhletohs ar Deewa wahrdu lasishanu un mahzishanohs, un tomehr tee newar tikt pee pateesibas atsichschanas.

Bet, mihlee misiones draugi, kad tas darbs tik gruhts, tapehz ka tas apsegs tik beesu un tumšču, waj tamdeht mums buhs no ta darba atrautees, tapehz ka winam mas sekmes? Nē, teescham nē, jo mehš ne-esam no teem, kas atlahpjahs, saka fw. Pehteris, bet jo gruhtaks tas darbs, ar jo leelu spehku winsch jadsen; jo stipraks tas eenaidneeks, jo ashaki lai paleek tee eerohtschchi. Muhsu eerohtschchi lai ir jo karstas, tizibā degoshas luhgshanas; ar tahm ta eenaidneeka fkanstes pamasam fadrapasim un wina stipro pili uswarefim un panemfim. Tad wifa meesa redsehs, ka ta Kunga wahrds ir pateesiba. Ar sawahm luhgshchanahm, kristigā draudse, pawadi sawus misionarus, kad tee iseet uf saweem zeeteem un almenaineem zekeem, tad Deews teem dohs uswareshanu, un wifš Israēls kritihis sawam lehninam, tam Dahwida deklam, pee kahjahm. — Deews sawā laikā to apsegu atmems no wina azihm, ka tee Jesus spohschumu redsehs, kas pastahw muhschigi.